

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PROGRAM NAUCZANIA

KURSU UMIEJĘTOŚCI ZAWODOWYCH

MOD.10.4. Planowanie i nadzorowanie procesu produkcji obuwia

w zakresie kwalifikacji

MOD.10. Organizacja i prowadzenie procesów wytwarzania obuwia

wyodrębnionej w zawodzie

technik obuwnik 311916

Branża przemysłu mody (MOD)

Warszawa 2021

Autor: mgr inż. Małgorzata Starzec

Recenzenci:

Recenzent 1-nauczyciel konsultant w zakresie kształcenia zawodowego dr Magdalena Owczarek

Recenzent 2- przedstawiciel pracodawców właściwy dla danego zawodu dr Marta Miaskowska

Ekspert: mgr inż. Ewa Jasińska

Polska Rama Kwalifikacji - 4

Program opracowany we współpracy podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego wskazanego we wniosku o powierzenie grantu na opracowanie modelowego kwalifikacyjnego kursu zawodowego (KKZ): Eurokreator s.c. Rafał Kunaszyk, Anna Kunaszyk, ul. Przemysłowa 13/1U, 30-701 Kraków

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

Oś priorytetowa II

Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Działanie 2.14. Rozwój narzędzi dla uczenia się przez całe życie

Konkurs nr POWR.02.14.00-IP.02-00-003/19

Opracowanie modelowych programów kwalifikacyjnych kursów zawodowych (kkz)

Spis treści

PROGRAM NAUCZANIA KURSU UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH MOD.10.4. Planowanie i nadzorowanie procesu produkcji obuwia

1. Wprowadzenie	5
2. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych.....	9
2.1. Pogrupowanie efektów kształcenia - tabela 1-3	9
2.2. Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe	24
2.3. Plan kursu umiejętności zawodowych	29
3. Cel kształcenia KUZ z uwzględnieniem możliwości indywidualizacji	30
4. Programy poszczególnych zajęć	31
4.1. Program nauczania dla przedmiotu Technologia	31
4.1.1. Cele ogólne przedmiotu	31
4.1.2. Cele operacyjne przedmiotu	31
4.1.3. Materiał nauczania.....	33
4.1.4. Warunki osiągnięcia efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne	43
4.2. Program nauczania dla przedmiotu Pracownia technologii.....	46
4.2.1 Cele ogólne przedmiotu	46
4.2.2. Cele operacyjne przedmiotu	46
4.2.3. Materiał nauczania.....	49
4.2.4. Warunki osiągnięcia efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne	54
5. Forma organizacji i zaliczenia kursu.....	57
6. Ewaluacja programu KUZ.....	59
7. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu zajęć	60

1. Wprowadzenie

Kurs umiejętności zawodowych **MOD.10.4. Planowanie i nadzorowanie procesu produkcji obuwia** to pozaszkolna forma kształcenia ustawicznego kierowana do osób dorosłych zainteresowanych uzyskiwaniem i poszerzeniem wiedzy, której program nauczania obejmuje tylko część podstawy programowej kształcenia w zawodzie **technik obuwnik 311916** w zakresie: jednej z części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach kwalifikacji **MOD.10. Organizacja i prowadzenie procesów wytwarzania obuwia**.

Jego ukończenie umożliwia słuchaczowi na:

- zdobycie nowych umiejętności
- uzupełnienie swojego wykształcenia
- poszerzenie swoich kwalifikacji zawodowych

doskonalenie zawodowe.

Taka organizacja szkolenia umożliwia stopniowe osiągnięcie efektów kształcenia, które są realizowane na kwalifikacyjnym kursie zawodowym poprzez uczenie się na krótszych kursach umiejętności zawodowych. Przy czym przy podejmowaniu dalszej nauki na kwalifikacyjnym kursie zawodowym gwarantuje się możliwość zaliczenia tych efektów kształcenia, które były realizowane na KUZ. Jest to rozwiązanie wychodzące naprzeciw potrzebom osób dorosłych, podejmujących dalsze kształcenie lub doskonalenie zawodowe w trakcie pracy zawodowej.

W procesie kształcenia zawodowego podejmowane są działania wspomagające rozwój każdego uczącego się, dostosowane do jego potrzeb i możliwości, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych ścieżek edukacji i kariery, możliwości podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych.

Nowy system kształcenia zawodowego umożliwia zwiększenie aktywności i mobilności zawodowej osób dorosłych oraz szybsze reagowanie na potrzeby rynku pracy i gospodarki

Zadaniem opracowanego programu nauczania jest przygotowanie słuchaczy do planowania i nadzorowania procesu produkcji obuwia.

Wymaga to dobrego przygotowania ogólnego, opanowania podstawowej wiedzy teoretycznej umiejętności praktycznych oraz prezentowania właściwych postaw zawodowych

Absolwent kursu umiejętności zawodowych **MOD.10.4. Planowanie i nadzorowanie procesu produkcji obuwia** powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych związanych zarządzaniem procesem produkcji poprzez planowanie i nadzorowanie.

W wyniku procesu kształcenia absolwent nabywa umiejętności:

- planowania i organizowania stanowisk pracy zgodnie z wymaganiami bhp i ergonomii
- klasyfikowania produktów zgodnie z PKWiU
- sporządzania oraz odczytywania dokumentacji dotyczącej norm zużycia materiałów oraz czasu pracy,
- oceniania zgodności przebiegu produkcji zgodnie z planem,
- nadzorowania przebiegu procesu produkcji i ustalania działań kontrolnych i naprawczych.

Zdobyta wiedza zawodowa przyczyni się do podniesienia poziomu umiejętności zawodowych absolwentów, a tym samym zapewni im możliwość sprostania zwiększającym się oczekiwaniom pracodawców w stosunku do pracowników i wyzwaniom zmieniającego się rynku pracy.

Cele kształcenia i materiał nauczania wynikają z przyszłych zadań zawodowych. Przygotowanie absolwenta do wykonywania zawodu odbywać się będzie poprzez realizację zadań zbliżonych do tych, które są wykonywane na stanowisku pracy.

Program nauczania został opracowany zgodnie z wymaganiami podstawy programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego przyporządkowanych do branży przemysłu mody (MOD) i poziomu IV PRK. Program nauczania ma strukturę spiralną i jest pogrupowany w przedmioty i obejmuje jedną część efektów kształcenia wyodrębnioną w ramach kwalifikacji MOD.10. Organizacja i prowadzenie procesów wytwarzania obuwia.

Kształcenie zawodowe oraz sposób ich realizacji są uwarunkowane zmianami zachodzącymi w otoczeniu gospodarczo-społecznym, na które wpływają w szczególności: idea gospodarki opartej na wiedzy, globalizacja procesów gospodarczych i społecznych, rosnący udział handlu międzynarodowego, mobilność geograficzna i zawodowa, nowe techniki i technologie, a także wzrost oczekiwań pracodawców w zakresie poziomu wiedzy i umiejętności pracowników.

W procesie kształcenia zawodowego są podejmowane działania wspomagające rozwój każdego uczącego się. Elastycznemu reagowaniu systemu kształcenia zawodowego na potrzeby rynku pracy, jego otwartości na uczenie się przez całe życie oraz mobilności edukacyjnej i zawodowej absolwentów ma służyć wyodrębnienie kwalifikacji w ramach poszczególnych zawodów wpisanych do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

Zakres umiejętności absolwenta (słuchacza) kursu umiejętności zawodowych MOD.10.4. Planowanie i nadzorowanie procesu produkcji obuwia daje mu możliwość zatrudnienia w:

- przedsiębiorstwach wytwarzających obuwie,
- przedsiębiorstwach handlowych,
- magazynach, hurtowniach i sklepach branży obuwniczo-skórzanej,

KUZ może być prowadzony w formie

- dziennej: nauka odbywa się przez 5 lub 6 dni w tygodniu,
- stacjonarnej: nauka odbywa się przez 3 lub 4 dni w tygodniu;
- zaocznej: nauka odbywa się, co 2 tygodnie przez 2 dni, a w uzasadnionych przypadkach – co tydzień przez 2 dni.

Kształcenie na kursie umiejętności zawodowych może być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (on-line), z wyjątkiem kształcenia praktycznego, które musi być realizowane w tradycyjnej formie bezpośredniej, przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie zdalnej.

Minimalna liczba godzin kształcenia na kursie umiejętności zawodowych:

- w przypadku kształcenia w zakresie jednej z części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji – jest równa minimalnej liczbie godzin kształcenia przewidzianej dla danej części efektów kształcenia, określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego;

Podmiot prowadzący kształcenie ustawiczne w formach poza szkolnych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość powinien zapewnić:

- dostęp do oprogramowania, które umożliwi synchroniczną i asynchroniczną interakcję między słuchaczami lub uczestnikami a osobami prowadzącymi zajęcia;
- materiały dydaktyczne przygotowane w formie dostosowanej do kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
- bieżącą kontrolę aktywności osób prowadzących zajęcia.

Wymiar godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość określa podmiot prowadzący kształcenie ustawiczne z wykorzystaniem tych metod i technik.

Zajęcia praktyczne i laboratoryjne realizowane w ramach kształcenia ustawicznego w formach poza szkolnych nie mogą być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

Formę i terminy bieżącej kontroli postępów w nauce słuchaczy lub uczestników, weryfikację ich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, ustala podmiot prowadzący kształcenie.

Kurs umiejętności zawodowych wyodrębniony w ramach kwalifikacji **MOD.10. Organizacja i prowadzenie procesów wytwarzania obuwia** obejmuje 120 godzin kształcenia i proces nauczania będzie realizowany przez 4 miesiące.

Podmiot organizujący kurs powinien zapewnić:

- kadre dydaktyczną, posiadającą wymagane kwalifikacje,
- odpowiednie pomieszczenia wyposażone w sprzęt i pomoce dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację kształcenia,
- bezpieczne i higieniczne warunki pracy i nauki,
- warunki organizacyjne i techniczne umożliwiające udział w kształceniu osobom niepełnosprawnym,
- nadzór służący podnoszeniu jakości prowadzonego kształcenia.

Słuchaczami kursu mogą zostać osoby dorosłe:

- absolwenci wszystkich typów szkół – szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, szkół policealnych – zainteresowani zdobywaniem kwalifikacji zawodowych,
- absolwenci studiów wyższych, dla których zdobyty zawód nie daje miejsca na rynku pracy,
- osoby dorosłe, pracujące w danym zawodzie, chcące nabyć lub zaktualizować wiedzę i umiejętności zawodowe wymagane przez pracodawcę,
- aktualni słuchacze liceów ogólnokształcących dla dorosłych.

W przypadku kursów umiejętności zawodowych nie przewidziano, żadnych uwarunkowań ani ograniczeń. Słuchacz zobowiązany jest jedynie dostarczyć zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do nauki w danym zawodzie wydane przez przychodnię medycyny pracy.

Kurs umiejętności zawodowych kończy się zaliczeniem w formie ustalonej przez podmiot prowadzący kurs.

Osoba, która uzyskała zaliczenie, otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kursu umiejętności zawodowych.

2. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych

2.1. Pogrupowanie efektów kształcenia - tabela 1-3

Tabela 1. Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów dla KUZ

Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt po- mocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Przedmiot Technologia	Przedmiot Pracownia tech- nologii
MOD.10.4. Planowanie i nadzorowanie procesu produkcji obuwia				
posługuje się Polską Klasyfikacją Wyro- bów i usług (ep)	5	wymienia podstawowe kryteria klasyfikacyjne Polskiej Klasyfikacji Wytrobów i Usług	X	
		określa zasady budowy i tworzenia schematu Polskiej Klasyfikacji Wytrobów i Usług	X	
		omawia sposób klasyfikowania produktów do poszczególnych grup Polskiej Klasyfikacji Wytrobów i Usług	X	
		stosuje symbole Polskiej Klasyfikacji Wytrobów i Usług dla obuwia i materiałów stosowanych w procesie produkcji obuwia	X	
planuje rozmieszczenie stanowisk robo- czych w procesie produkcji obuwia (ek)	20	określa kryteria rozmieszczenia stanowisk roboczych stosowanych w procesie produkcji obuwia	X	
		dobiera maszyny i urządzenia do stanowisk roboczych stosowanych w procesie produkcji obuwia	X	
		planuje rozmieszczenie maszyn i urządzeń stosowanych w procesie produkcji obuwia	X	
		sporządza schemat organizacyjny rozmieszczenia stanowisk roboczych stosowanych w procesie pro- dukcji obuwia	X	
charakteryzuje formy organizacji produk- cji obuwia (ew)	20	wymienia formy organizacji produkcji obuwia	X	
		opisuje formy organizacji produkcji obuwia	X	
		dobiera formy organizacji produkcji obuwia	X	
		ocenia przydatność i możliwość zastosowania wybranej formy organizacji produkcji obuwia	X	
		wskazuje powiązania kooperacyjne między stanowiskami roboczymi i modułami produkcyjnymi	X	
		wskazuje formę organizacji obuwia dla określonych modułów produkcyjnych	X	
		planuje układ stanowisk roboczych dla realizacji modułów produkcyjnych	X	
nadzoruje proces produkcji obuwia (ew)	20	wymienia zadania nadzoru i kontroli w procesie produkcji obuwia	X	
		opisuje metody nadzoru i kontroli w procesie produkcji obuwia	X	
		ustala kolejność działań kontrolnych w czasie procesu produkcji obuwia	X	

Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Przedmiot Technologia	Przedmiot Pracownia technologii
		dobiera metody oceny gotowego wyrobu	X	
		prowadzi nadzór kolejnych etapów procesu produkcji obuwia		X
określa normy zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych w procesie produkcji obuwia ek	30	wymienia metody wyznaczania norm zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych w procesie produkcji obuwia		X
		oblicza powierzchnię netto, brutto elementów oraz procent odpadu międzywzornikowego		X
		ocenia dany wzór obuwia pod względem jego ekonomiczności		X
		dokonuje kalkulacji zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych w procesie produkcji obuwia		X
ustala normy czasu pracy w procesie produkcji obuwia (ek)	25	wymienia metody normowania czasu pracy	X	
		porównuje metody ustalania norm czasu pracy	X	
		dobiera metody normowania czasu pracy	X	
		wyjaśnia strukturę czasu roboczego	X	
		wymienia metody pomiaru zużycia czasu pracy	X	
		dobiera metody pomiaru zużycia czasu pracy	X	
		oblicza normę pracy dla jednostki i serii wyrobów		X
		analizuje wykorzystanie czasu pracy na stanowiskach roboczych		X
Razem liczba godzin w jednostce efektów kształcenia	120			
MOD.10.7. Kompetencje personalne i społeczne				
przestrzega zasad kultury osobistej i etyki zawodowej ew		stosuje zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w środowisku pracy	X	X
		przyjmuje odpowiedzialność za powierzone informacje zawodowe	X	X
		respektuje zasady dotyczące przestrzegania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy		
		wyjaśnia, na czym polega zachowanie etyczne w wykonywanym zawodzie	X	X
		wskazuje przykłady zachowań etycznych	X	
planuje wykonanie zadania (ek)		omawia czynności realizowane w ramach czasu pracy	X	X
		określa czas realizacji zadań	X	X

Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Przedmiot Technologia	Przedmiot Pracownia technologii
		realizuje działania w wyznaczonym czasie		
		monitoruje realizację zaplanowanych działań		
		dokonyje modyfikacji zaplanowanych działań	X	X
		dokonyje samooceny wykonanej pracy		
ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania (ew)		przewiduje skutki, w tym prawne, podejmowanych działań	X	X
		wykazuje odpowiedzialność za wykonywaną pracę		
		ocenia podejmowane działania		
		przewiduje konsekwencje niewłaściwego wykonywania czynności zawodowych na stanowisku pracy, w tym posługiwania się niebezpiecznymi substancjami, oraz niewłaściwej eksploatacji maszyn i urządzeń na stanowisku pracy	X	X
wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany (ek)		podaje przykłady wpływu zmiany na różne sytuacje społeczne i gospodarcze	X	X
		wskazuje przykłady wprowadzenia zmiany i ocenia skutki jej wprowadzenia	X	X
stosuje techniki radzenia sobie ze stresem (ep)		rozpoznaje źródła stresu podczas wykonywania zadań zawodowych	X	X
		wybiera techniki radzenia sobie ze stresem odpowiednio do sytuacji		
		wskazuje najczęstsze przyczyny sytuacji stresowych w pracy zawodowej	X	X
		przedstawia różne formy zachowań asertywnych jako sposoby radzenia sobie ze stresem		
		rozdziela techniki rozwiązywania konfliktów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych	X	X
		określa skutki stresu	X	X
doskonali umiejętności zawodowe (ek)		pozyskuje z różnych źródeł informacje zawodoznawcze dotyczące przemysłu	X	X
		określa zakres umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykonywania zawodu	X	X
		analizuje własne kompetencje	X	X
		wyznacza cele własnego rozwoju zawodowego	X	X
		planuje drogę doskonalenia się w zawodzie		
		wskazuje możliwości podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych		
stosuje zasady komunikacji interpersonalnej (ep)		identyfikuje sygnały werbalne i niewerbalne	X	X
		stosuje aktywne metody słuchania	X	X

Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Przedmiot Technologia	Przedmiot Pracownia technologii
		prowodzi dyskusje		
		udziela informacji zwrotnej		
negocjuje warunki porozumień (ep))		charakteryzuje właściwą postawę osoby prowadzącej negocjacje		
		wskazuje sposoby negocjowania warunków porozumienia	X	X
stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów (ep)		opisuje sposoby przeciwdziałania problemom w zespole realizującym zadania	X	X
		opisuje techniki rozwiązywania problemów	X	X
		wskazuje, na wybranych przykładach, metody i techniki rozwiązywania problemu		
współpracuje w zespole (ek)		pracuje w zespole ponosząc odpowiedzialność za wspólnie realizowane działania	X	X
		przestrzega podziału ról, zadań i odpowiedzialności w zespole	X	X
		angażuje się w realizację wspólnych działań zespołu		
		modyfikuje sposób zachowania, uwzględniając stanowisko wypracowane wspólnie z innymi członkami zespołu	X	X
MOD.10.8. Organizacja pracy małych zespołów				
planuje i organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań (ek)		porządkuje etapy realizacji przydzielonych zadań	X	X
		rozpoznaje kompetencje i umiejętności osób pracujących w zespole na podstawie efektów ich pracy		
		określa cele podejmowanych zadań		
		dobiera metody realizacji podejmowanych zadań		
		określa sposoby oceny efektów pracy	X	X
kieruje wykonaniem przydzielonych zadań (ek)		porządkuje zadania według umiejętności i kompetencji członków zespołu		
		stosuje metody motywacji dla poszczególnych członków zespołu do wykonywania zadań zawodowych	X	X
		ocenia, jakość wykonania przydzielonych zadań	X	X
		określa zasady kontroli, jakości wykonanych zadań według przyjętych kryteriów		
wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy (ek)		określa rozwiązania techniczne i organizacyjne poprawiające warunki i jakość pracy		
		planuje zmiany w organizacji poprawiające warunki i jakość pracy	X	X

Tabela 2. Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ NAZWY PRZEDMIOTÓW Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określoną w podstawie programowej	Zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	Okres realizacji w cyklu nauczania
MOD.10.4. Planowanie i nadzorowanie procesu produkcji obuwia	posługuje się Polską Klasyfikacją Wyrobów i usług(ep)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia podstawowe kryteria klasyfikacyjne Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług określa zasady budowy i tworzenia schematu Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług omawia sposób klasyfikowania produktów do poszczególnych grup Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług stosuje symbole Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług dla obuwia i materiałów stosowanych w procesie produkcji obuwia 	Technologia	5	tak	Pierwszy miesiąc
MOD.10.4. Planowanie i nadzorowanie procesu produkcji obuwia	planuje rozmieszczenie stanowisk roboczych w procesie produkcji obuwia (ek)	<ul style="list-style-type: none"> określa kryteria rozmieszczenia stanowisk roboczych stosowanych w procesie produkcji obuwia dobiera maszyny i urządzenia do stanowisk roboczych stosowanych w procesie produkcji obuwia planuje rozmieszczenie maszyn i urządzeń stosowanych w procesie produkcji obuwia sporządza schemat organizacyjny rozmieszczenia stanowisk roboczych stosowanych w procesie produkcji obuwia 		20	nie	Pierwszy miesiąc

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ NAZWY PRZEDMIOTÓW Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określona w podstawie programowej	Zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	Okres realizacji w cyklu nauczania
MOD.10.4. Planowanie i nadzorowanie procesu produkcji obuwia	charakteryzuje formy organizacji produkcji obuwia (ew)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia formy organizacji produkcji obuwia opisuje formy organizacji produkcji obuwia dobiera formy organizacji produkcji obuwia ocenia przydatność i możliwość zastosowania wybranej formy organizacji produkcji obuwia wskazuje powiązania kooperacyjne między stanowiskami roboczymi i modułami produkcyjnymi wskazuje formę organizacji obuwia dla określonych modułów produkcyjnych planuje układ stanowisk roboczych dla realizacji modułów produkcyjnych 		20	nie	Drugi miesiąc
MOD.10.4. Planowanie i nadzorowanie procesu produkcji obuwia	nadzoruje proces produkcji obuwia (ew)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zadania nadzoru i kontroli w procesie produkcji obuwia opisuje metody nadzoru i kontroli w procesie produkcji obuwia ustala kolejność działań kontrolowanych w czasie procesu produkcji obuwia dobiera metody oceny gotowego wyrobu 		17	tak	Trzeci miesiąc
MOD.10.4. Planowanie i nadzorowanie procesu produkcji obuwia	określa normy zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych w procesie produkcji obuwia ek	<ul style="list-style-type: none"> wymienia metody wyznaczania norm zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych w procesie produkcji obuwia 		5	tak	Trzeci miesiąc

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ NAZWY PRZEDMIOTÓW Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określona w podstawie programowej	Zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	Okres realizacji w cyklu nauczania
MOD.10.4. Planowanie i nadzorowanie procesu produkcji obuwia	ustala normy czasu pracy w procesie produkcji obuwia (ek)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia metody normowania czasu pracy porównuje metody ustalania norm czasu pracy dobiera metody normowania czasu pracy wyjaśnia strukturę czasu roboczego wymienia metody pomiaru zużycia czasu pracy dobiera metody pomiaru zużycia czasu pracy 		18	nie	Czwarty miesiąc
MOD.10.7. Kompetencje personalne i społeczne	przestrzega zasad kultury osobistej i etyki zawodowej (ew)	<ul style="list-style-type: none"> stosuje zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w środowisku pracy przyjmuje odpowiedzialność za powierzone informacje zawodowe respektuje zasady dotyczące przestrzegania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy wyjaśnia, na czym polega zachowanie etyczne w wykonywanym zawodzie wskazuje przykłady zachowań etycznych 				
MOD.10.7. Kompetencje personalne i społeczne	planuje wykonanie zadania (ek)	<ul style="list-style-type: none"> omawia czynności realizowane w ramach czasu pracy określa czas realizacji zadań realizuje działania w wyznaczonym czasie monitoruje realizację zaplanowanych działań dokonyuje modyfikacji zaplanowanych działań 				

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ NAZWY PRZEDMIOTÓW Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określona w podstawie programowej	Zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	Okres realizacji w cyklu nauczania
		<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje samooceny wykonanej pracy 				
MOD.10.7. Kompetencje personalne i społeczne	ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – przewiduje skutki, w tym prawne, podejmowanych działań – wykazuje odpowiedzialność za wykonywaną pracę – ocenia podejmowane działania – przewiduje konsekwencje niewłaściwego wykonywania czynności zawodowych na stanowisku pracy, w tym posługiwania się niebezpiecznymi substancjami, oraz niewłaściwej eksploatacji maszyn i urządzeń na stanowisku pracy 				
MOD.10.7. Kompetencje personalne i społeczne	wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady wpływu zmiany na różne sytuacje społeczne i gospodarcze – wskazuje przykłady wprowadzenia zmiany i ocenia skutki jej wprowadzenia 				
MOD.10.7. Kompetencje personalne i społeczne	stosuje techniki radzenia sobie ze stresem (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje źródła stresu podczas wykonywania zadań zawodowych – wskazuje najczęstsze przyczyny sytuacji stresowych w pracy zawodowej – przedstawia różne formy zachowań asertywnych jako sposoby radzenia sobie ze stresem 				

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ NAZWY PRZEDMIOTÓW Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określona w podstawie programowej	Zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	Okres realizacji w cyklu nauczania
		<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia techniki rozwiązywania konfliktów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych – określa skutki stresu 				
MOD.10.7. Kompetencje personalne i społeczne	doskonali umiejętności zawodowe (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – pozyskuje z różnych źródeł informacje zawodoznawcze dotyczące przemysłu – określa zakres umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykonywania zawodu – analizuje własne kompetencje – wyznacza cele własnego rozwoju zawodowego – planuje drogę doskonalenia się w zawodzie – wskazuje możliwości podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych 				
MOD.10.7. Kompetencje personalne i społeczne	stosuje zasady komunikacji interpersonalnej (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje sygnały werbalne i niewerbalne – stosuje aktywne metody słuchania – prowadzi dyskusje – udziela informacji zwrotnej 				
MOD.10.7. Kompetencje personalne i społeczne	negocjuje warunki porozumień (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje właściwą postawę osoby prowadzącej negocjacje – wskazuje sposoby negocjowania warunków porozumienia 				

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ NAZWY PRZEDMIOTÓW Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określona w podstawie programowej	Zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	Okres realizacji w cyklu nauczania
MOD.10.7. Kompetencje personalne i społeczne	stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sposoby przeciwdziałania problemom w zespole realizującym zadania – opisuje techniki rozwiązywania problemów – wskazuje, na wybranych przykładach, metody i techniki rozwiązywania problemu 				
MOD.10.7. Kompetencje personalne i społeczne	współpracuje w zespole (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – pracuje w zespole ponosząc odpowiedzialność za wspólnie realizowane działania – przestrzega podziału ról, zadań i odpowiedzialności w zespole – angażuje się w realizację wspólnych działań zespołu – modyfikuje sposób zachowania, uwzględniając stanowisko wypracowane wspólnie z innymi członkami zespołu 				
MOD.10.8. Organizacja pracy małych zespołów	planuje i organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje etapy realizacji przydzielonych zadań – rozpoznaje kompetencje i umiejętności osób pracujących w zespole na podstawie efektów ich pracy – określa cele podejmowanych zadań – dobiera metody realizacji podejmowanych zadań – określa sposoby oceny efektów pracy 				

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/NAZWY PRZEDMIOTÓW Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określona w podstawie programowej	Zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	Okres realizacji w cyklu nauczania
MOD.10.8. Organizacja pracy małych zespołów	kieruje wykonaniem przydzielonych zadań (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje zadania według umiejętności i kompetencji członków zespołu – stosuje metody motywacji dla poszczególnych członków zespołu do wykonywania zadań zawodowych – ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań – określa zasady kontroli jakości wykonanych zadań według przyjętych kryteriów 				
MOD.10.8. Organizacja pracy małych zespołów	wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – określa rozwiązania techniczne i organizacyjne poprawiające warunki i jakość pracy – planuje zmiany w organizacji poprawiające warunki i jakość pracy 				

Tabela 3 Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ NAZWY PRZEDMIOTÓW Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określona w podstawie programowej	Okres realizacji w cyklu nauczania
MOD.10.4. Planowanie i nadzorowanie procesu produkcji obuwia	nadzoruje proces produkcji obuwia (ew)	prowadzi nadzór kolejnych etapów procesu produkcji obuwia	Pracownia technologii	3	Pierwszy miesiąc
MOD.10.4. Planowanie i nadzorowanie procesu produkcji obuwia	określa normy zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych w procesie produkcji obuwia ek	<ul style="list-style-type: none"> – oblicza powierzchnię netto, brutto elementów oraz – procent odpadu międzywzornikowego – ocenia dany wzór obuwia pod względem jego ekonomiczności – dokonuje kalkulacji zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych w procesie produkcji obuwia 		25	Drugi i trzeci miesiąc
MOD.10.4. Planowanie i nadzorowanie procesu produkcji obuwia	ustala normy czasu pracy w procesie produkcji obuwia (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – oblicza normę pracy dla jednostki i serii wyrobów – analizuje wykorzystanie czasu pracy na stanowiskach roboczych 		7	Czwarty miesiąc
MOD.10.7. Kompetencje personalne i społeczne	przestrzega zasad kultury osobistej i etyki zawodowej (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w środowisku pracy – przyjmuje odpowiedzialność za powierzone informacje zawodowe – respektuje zasady dotyczące przestrzegania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy 			

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ NAZWY PRZEDMIOTÓW Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określona w podstawie programowej	Okres realizacji w cyklu nauczania
		<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega zachowanie etyczne w wykonywanym zawodzie – wskazuje przykłady zachowań etycznych 			
MOD.10.7. Kompetencje personalne i społeczne	planuje wykonanie zadania (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – omawia czynności realizowane w ramach czasu pracy – określa czas realizacji zadań – realizuje działania w wyznaczonym czasie – monitoruje realizację zaplanowanych działań – dokonuje modyfikacji zaplanowanych działań – dokonuje samooceny wykonanej pracy 			
MOD.10.7. Kompetencje personalne i społeczne	ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – przewiduje skutki, w tym prawne, podejmowanych działań – wykazuje odpowiedzialność za wykonywaną pracę – ocenia podejmowane działania – przewiduje konsekwencje niewłaściwego wykonywania czynności zawodowych na stanowisku pracy, w tym posługiwania się niebezpiecznymi substancjami, oraz niewłaściwej eksploatacji maszyn i urządzeń na stanowisku pracy 			
MOD.10.7. Kompetencje personalne i społeczne	wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady wpływu zmiany na różne sytuacje społeczne i gospodarcze – wskazuje przykłady wprowadzenia zmiany i ocenia skutki jej wprowadzenia 			
MOD.10.7. Kompetencje	stosuje techniki radzenia sobie ze stresem (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje źródła stresu podczas wykonywania zadań zawodowych 			

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ NAZWY PRZEDMIOTÓW Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określona w podstawie programowej	Okres realizacji w cyklu nauczania
personalne i społeczne		<ul style="list-style-type: none"> wskazuje najczęstsze przyczyny sytuacji stresowych w pracy zawodowej przedstawia różne formy zachowań asertywnych jako sposoby radzenia sobie ze stresem rozdziela techniki rozwiązywania konfliktów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych określa skutki stresu 			
MOD.10.7. Kompetencje personalne i społeczne	doskonali umiejętności zawodowe (ek)	<ul style="list-style-type: none"> pozyskuje z różnych źródeł informacje zawodoznawcze dotyczące przemysłu określa zakres umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykonywania zawodu analizuje własne kompetencje wyznacza cele własnego rozwoju zawodowego planuje drogę doskonalenia się w zawodzie wskazuje możliwości podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych 			
MOD.10.7. Kompetencje personalne i społeczne	stosuje zasady komunikacji interpersonalnej (ep)	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje sygnały werbalne i niewerbalne stosuje aktywne metody słuchania prowadzi dyskusje udziela informacji zwrotnej 			
MOD.10.7. Kompetencje personalne i społeczne	negocjuje warunki porozumień (ep)	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje właściwą postawę osoby prowadzącej negocjacje wskazuje sposoby negocjowania warunków porozumienia 			

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ NAZWY PRZEDMIOTÓW Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określona w podstawie programowej	Okres realizacji w cyklu nauczania
MOD.10.7. Kompetencje personalne i społeczne	stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sposoby przeciwdziałania problemom w zespole realizującym zadania – opisuje techniki rozwiązywania problemów – wskazuje, na wybranych przykładach, metody i techniki rozwiązywania problemu 			
MOD.10.7. Kompetencje personalne i społeczne	współpracuje w zespole (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – pracuje w zespole ponosząc odpowiedzialność za wspólnie realizowane działania – przestrzega podziału ról, zadań i odpowiedzialności w zespole – angażuje się w realizację wspólnych działań zespołu – modyfikuje sposób zachowania, uwzględniając stanowisko wypracowane wspólnie z innymi członkami zespołu 			
MOD.10.8. Organizacja pracy małych zespołów	planuje i organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje etapy realizacji przydzielonych zadań – rozpoznaje kompetencje i umiejętności osób pracujących w zespole na podstawie efektów ich pracy – określa cele podejmowanych zadań – dobiera metody realizacji podejmowanych zadań – określa sposoby oceny efektów pracy 			
MOD.10.8. Organizacja pracy małych zespołów	kieruje wykonaniem przydzielonych zadań (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje zadania według umiejętności i kompetencji członków zespołu – stosuje metody motywacji dla poszczególnych członków zespołu do wykonywania zadań zawodowych 			

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ NAZWY PRZEDMIOTÓW Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określoną w podstawie programowej	Okres realizacji w cyklu nauczania
		<ul style="list-style-type: none"> – ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań – określa zasady kontroli jakości wykonanych zadań według przyjętych kryteriów 			
MOD.10.8. Organizacja pracy małych zespołów	wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – określa rozwiązania techniczne i organizacyjne poprawiające warunki i jakość pracy – planuje zmiany w organizacji poprawiające warunki i jakość pracy 			

2.2. Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe

Tabela 4. Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz z kodami - ek, ew, ep oraz kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć	
	Zajęcia teoretyczne	Zajęcia praktyczne		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
MOD.10.4. Planowanie i nadzorowanie procesu produkcji obuwia				
Technologia	5		posługuje się Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług ep	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia podstawowe kryteria klasyfikacyjne Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług – określa zasady budowy i tworzenia schematu Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług – omawia sposób klasyfikowania produktów do poszczególnych grup Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług – stosuje symbole Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług dla obuwia i materiałów stosowanych w procesie produkcji obuwia

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz z kodami - ek, ew, ep oraz kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć	
	Zajęcia teoretyczne	Zajęcia praktyczne		
				Efekty kształcenia
Technologia	20		planuje rozmieszczenie stanowisk roboczych w procesie produkcji obuwia ek	<ul style="list-style-type: none"> – określa kryteria rozmieszczenia stanowisk roboczych stosowanych w procesie produkcji obuwia – dobiera maszyny i urządzenia do stanowisk roboczych stosowanych w procesie produkcji obuwia – planuje rozmieszczenie maszyn i urządzeń stosowanych w procesie produkcji obuwia – sporządza schemat organizacyjny rozmieszczenia stanowisk roboczych stosowanych w procesie produkcji obuwia
Technologia	20		charakteryzuje formy organizacji produkcji obuwia ew	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia formy organizacji produkcji obuwia – opisuje formy organizacji produkcji obuwia – dobiera formy organizacji produkcji obuwia – ocenia przydatność i możliwość zastosowania wybranej formy organizacji produkcji obuwia – wskazuje powiązania kooperacyjne między stanowiskami roboczymi i modułami produkcyjnymi – wskazuje formę organizacji obuwia dla określonych modułów produkcyjnych – planuje układ stanowisk roboczych dla realizacji modułów produkcyjnych
Technologia	17		nadzoruje proces produkcji obuwia ew	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia zadania nadzoru i kontroli w procesie produkcji obuwia – opisuje metody nadzoru i kontroli w procesie produkcji obuwia – ustala kolejność działań kontrolnych w czasie procesu produkcji obuwia – dobiera metody oceny gotowego wyrobu
Pracownia technologii		3	nadzoruje proces produkcji obuwia ew	<ul style="list-style-type: none"> – prowadzi nadzór kolejnych etapów procesu produkcji obuwia
Technologia	5		określa normy zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych w procesie produkcji obuwia ek	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia metody wyznaczania norm zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych w procesie produkcji obuwia

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz z kodami - ek, ew, ep oraz kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć	
	Zajęcia teoretyczne	Zajęcia praktyczne		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Pracownia technologii		25	określa normy zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych w procesie produkcji obuwia ek	<ul style="list-style-type: none"> – oblicza powierzchnię netto, brutto elementów oraz procent odpadu międzywzornikowego – ocenia dany wzór obuwia pod względem jego ekonomiczności – dokonuje kalkulacji zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych w procesie produkcji obuwia
Technologia	18		ustala normy czasu pracy w procesie produkcji obuwia ek	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia metody normowania czasu pracy – porównuje metody ustalania norm czasu pracy – dobiera metody normowania czasu pracy – wyjaśnia strukturę czasu roboczego – wymienia metody pomiaru zużycia czasu pracy – dobiera metody pomiaru zużycia czasu pracy
Pracownia technologii		7		<ul style="list-style-type: none"> – oblicza normę pracy dla jednostki i serii wyrobów
– MOD.10.7. Kompetencje personalne i społeczne				
Kompetencje personalne i społeczne			przestrzega zasad kultury osobistej i etyki zawodowej ew	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w środowisku pracy – przyjmuje odpowiedzialność za powierzone informacje zawodowe – respektuje zasady dotyczące przestrzegania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy – wyjaśnia, na czym polega zachowanie etyczne w wykonywanym zawodzie – wskazuje przykłady zachowań etycznych
			planuje wykonanie zadania (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – omawia czynności realizowane w ramach czasu pracy – określa czas realizacji zadań – realizuje działania w wyznaczonym czasie – monitoruje realizację zaplanowanych działań – dokonuje modyfikacji zaplanowanych działań – dokonuje samooceny wykonanej pracy
			ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – przewiduje skutki, w tym prawne, podejmowanych działań – wykazuje odpowiedzialność za wykonywaną pracę – ocenia podejmowane działania

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz z kodami - ek, ew, ep oraz kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć	
	Zajęcia teoretyczne	Zajęcia praktyczne		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
				<ul style="list-style-type: none"> przewiduje konsekwencje niewłaściwego wykonywania czynności zawodowych na stanowisku pracy, w tym posługiwania się niebezpiecznymi substancjami, oraz niewłaściwej eksploatacji maszyn i urządzeń na stanowisku pracy
			wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany (ek)	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady wpływu zmiany na różne sytuacje społeczne i gospodarcze wskazuje przykłady wprowadzenia zmiany i ocenia skutki jej wprowadzenia
			stosuje techniki radzenia sobie ze stresem (ep)	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje źródła stresu podczas wykonywania zadań zawodowych wskazuje najczęstsze przyczyny sytuacji stresowych w pracy zawodowej przedstawia różne formy zachowań asertywnych jako sposoby radzenia sobie ze stresem rozdziela techniki rozwiązywania konfliktów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych określa skutki stresu
			doskonali umiejętności zawodowe (ek)	<ul style="list-style-type: none"> pozyskuje z różnych źródeł informacje zawodoznawcze dotyczące przemysłu określa zakres umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykonywania zawodu analizuje własne kompetencje wyznacza cele własnego rozwoju zawodowego planuje drogę doskonalenia się w zawodzie wskazuje możliwości podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych
			stosuje zasady komunikacji interpersonalnej (ep)	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje sygnały werbalne i niewerbalne stosuje aktywne metody słuchania prowadzi dyskusje udziela informacji zwrotnej

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz z kodami - ek, ew, ep oraz kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć	
	Zajęcia teoretyczne	Zajęcia praktyczne		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
			negocjuje warunki porozumień (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje właściwą postawę osoby prowadzącej negocjacje – wskazuje sposoby negocjowania warunków porozumienia
			stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sposoby przeciwdziałania problemom w zespole realizującym zadania – opisuje techniki rozwiązywania problemów – wskazuje, na wybranych przykładach, metody i techniki rozwiązywania problemu
			współpracuje w zespole (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – pracuje w zespole ponosząc odpowiedzialność za wspólnie realizowane działania – przestrzega podziału ról, zadań i odpowiedzialności w zespole – angażuje się w realizację wspólnych działań zespołu – modyfikuje sposób zachowania, uwzględniając stanowisko wypracowane wspólnie z innymi członkami zespołu
– MOD.10.8. Organizacja pracy małych zespołów				
Organizacja pracy małych zespołów			planuje i organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje etapy realizacji przydzielonych zadań – rozpoznaje kompetencje i umiejętności osób pracujących w zespole na podstawie efektów ich pracy – określa cele podejmowanych zadań – dobiera metody realizacji podejmowanych zadań – określa sposoby oceny efektów pracy
			kieruje wykonaniem przydzielonych zadań (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje zadania według umiejętności i kompetencji członków zespołu – stosuje metody motywacji dla poszczególnych członków zespołu do wykonywania zadań zawodowych – ocenia, jakość wykonania przydzielonych zadań – określa zasady kontroli jakości wykonanych zadań według przyjętych kryteriów
			wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne	<ul style="list-style-type: none"> – określa rozwiązania techniczne i organizacyjne poprawiające warunki i jakość pracy – planuje zmiany w organizacji poprawiające warunki i jakość pracy

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz z kodami - ek, ew, ep oraz kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć	
	Zajęcia teoretyczne	Zajęcia praktyczne		
				Efekty kształcenia
			wpływające na poprawę warunków i jakość pracy (ek)	

2.3. Plan kursu umiejętności zawodowych

Tabela 5. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych

Nazwa zajęć	Liczba zajęć	Uwagi o realizacji
Zajęcia: Technologia	85	Zajęcia realizowane przez cztery miesiące, kształcenie teoretyczne
Zajęcia: Pracownia technologii	35	Zajęcia realizowane przez cztery miesiące, kształcenie praktyczne
Łączna liczba godzin zajęć	120	

3. Cel kształcenia KUZ z uwzględnieniem możliwości indywidualizacji

Kurs KUZ przeznaczony jest dla osób dorosłych, które posiadają różny poziom wiedzy i umiejętności, różne doświadczenia zawodowe co często stwarza trudności i stanowi duże wyzwanie dla prowadzącego zajęcia. Wobec powyższego należy nauczać zorganizować tak, aby zapewnić każdemu słuchaczowi ciągły przyrost kompetencji, tj. wiadomości i umiejętności w określonym obszarze. W związku z tym nauczyciel prowadzący zajęcia powinien uwzględniać indywidualne możliwości swoich słuchaczy, bądź to poprzez pracę indywidualną na zajęciach, bądź też przez stosowanie zróżnicowanych zadań i ćwiczeń dostosowanych do indywidualnego poziomu słuchacza. Praca słuchacza powinna być jednolita podczas opracowywania nowych zagadnień programowych, natomiast zróżnicowana na zajęciach ćwiczeniowych i laboratoryjnych.

Należy angażować wszystkich słuchaczy i zachęcać do wysiłku intelektualnego w procesie rozwiązywania problemów. Szczególną uwagę należy zwrócić na realizację efektów kształcenia związanych z kompetencjami społecznymi, kształcić umiejętność pracy zespołowej, odpowiedzialność za własną pracę i pracę zespołu, które w chwili obecnej są najbardziej pożądane przez pracodawców na rynku pracy.

Celem kształcenia jest uzyskanie przez absolwenta umiejętności zawodowych i przygotowanie go do skutecznego wykonywania zadań zawodowych w warunkach gospodarki rynkowej w zakresie planowania i nadzorowania procesu produkcji obuwia.

Absolwent kursu umiejętności zawodowych powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- planowanie, organizowanie, nadzorowanie i kontrolowanie przebiegu procesu produkcyjnego,
- normowanie zużycia materiałów i czasu pracy,
- prowadzenie dokumentacji produkcyjnej, ewidencyjnej i rozliczeniowej,

W wyniku procesu kształcenia absolwent powinien nabyć umiejętności:

- organizowania stanowisk pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii i bezpieczeństwa i higieny pracy przepisami ochrony przeciwpożarowej oraz przepisami ochrony środowiska,
- sporządzania kalkulacji kosztów materiałowych i produkcyjnych,
- normowania czasu pracy,
- nadzorowania i kontrolowania jakości w procesie produkcji obuwia.

4. Programy poszczególnych zajęć

4.1. Program nauczania dla przedmiotu Technologia

4.1.1. Cele ogólne przedmiotu

Słuchacz w ramach przedmiotu Technologia powinien osiąść wiedzę do wykonywania następujących zadań:

- rozróżnianie formy organizacji produkcji obuwia,
- organizowanie stanowiska pracy zgodnie z wymaganiami bhp i ergonomii,
- planowanie cyklu produkcyjnego,
- określanie normy zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych,
- określanie zadań produkcyjnych,
- prowadzenie dokumentacji warsztatowej i magazynowej,
- prowadzenie ewidencji materiałów, półproduktów i wyrobów,
- posługiwanie się kalendarzem organizacji pracy i biuletynem produkcyjnym,
- korzystanie z różnych źródeł informacji.
- nabywanie kompetencji personalnych i społecznych,
- organizowanie pracy małych zespołów.

4.1.2. Cele operacyjne przedmiotu

W wyniku procesu kształcenia uczeń (słuchacz) powinien umieć:

- scharakteryzować podstawowe i pomocnicze procesy wytwarzania obuwia,
- określać różnice między procesem produkcyjnym i technologicznym,

- scharakteryzować procesy pracy oraz określić ich wpływ na organizację produkcji obuwia,
- scharakteryzować przedmioty pracy oraz zmiany zachodzące w procesie technologicznym,
- określać środki pracy niezbędne w procesie produkcji obuwia,
- dokonać podziału procesu produkcji na operacje i fazy technologiczne,
- określać podstawowe typy produkcji oraz ich wpływ na organizację procesów wytwórczych,
- scharakteryzować cykl produkcji obuwia oraz określać czynniki wpływające na czas jego trwania,
- scharakteryzować czynniki rytmiczności produkcji,
- ustalać optymalną wielkość partii produkcyjnej,
- określać zasady rozpisywania zadań produkcyjnych na podstawie planu produkcji i kalendarza pracy,
- oceniać zgodność przebiegu produkcji z planem, a w miarę potrzeby zastosować działania korygujące,
- określać rodzaje norm zużycia oraz metody normowania materiałów podstawowych i pomocniczych,
- scharakteryzować rodzaje norm pracy oraz metody ich ustalania,
- określać wpływ organizacji stanowiska roboczego na czas potrzebny do wykonania zadania,
- przestrzegać przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska,
- organizować stanowisko pracy zgodnie z wymogami ergonomii, zasad bhp, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska,
- korzystać z różnych źródeł informacji oraz z doradztwa specjalistycznego,
- przestrzegać zasad kultury osobistej i etyki zawodowej,
- planować wykonanie zadania,
- ponosić odpowiedzialność za podejmowane działania,

- wykazywać się kreatywnością i otwartością na zmiany,
- stosować techniki radzenia sobie ze stresem,
- doskonalić umiejętności zawodowe,
- stosować zasady komunikacji interpersonalnej,
- negocjować warunki porozumień,
- stosować metody i techniki rozwiązywania problemów,
- współpracować w zespole,
- planować i organizować pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań,
- kierować wykonaniem przydzielonych zadań,
- wprowadzać rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy.
- planować i organizować pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań,
- wprowadzać rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy.

4.1.3. Materiał nauczania

Tabela 6 **Materiał nauczania**

Temat zajęć	Liczba godzin	Zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia Uczeń potrafi
1. Podstawowe kryteria klasyfikacyjne Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług	5	tak	posługuje się Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług ep	– wymienia podstawowe kryteria klasyfikacyjne Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług	– wymienić podstawowe kryteria klasyfikacyjne

Temat zajęć	Liczba godzin	Zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia Uczeń potrafi
2. Zasada budowy i tworzenia schematu Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług 3. Sposób klasyfikowania produktów do poszczególnych grup Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług 4. Oznaczanie symbolami Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług obuwia i materiałów obuwniczych - przykłady				<ul style="list-style-type: none"> – określa zasady budowy i tworzenia schematu Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług – omawia sposób klasyfikowania produktów do poszczególnych grup Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług – stosuje symbole Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług dla obuwia i materiałów stosowanych w procesie produkcji obuwia 	Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług <ul style="list-style-type: none"> – określać zasady budowy i tworzenia schematu Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług – omawiać sposób klasyfikowania produktów do poszczególnych grup Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług – stosować symbole Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług dla obuwia i materiałów stosowanych w procesie produkcji obuwia
1. Schematyczny plan ustawienia stanowisk roboczych stosowanych w procesie produkcji obuwia 2. Dobór maszyny i urządzeń do stanowisk roboczych stosowanych w procesie produkcji obuwia 3. Plan rozmieszczenia maszyn i urządzeń na poszczególnych oddziałach produkcyjnych	20	nie	planuje rozmieszczenie stanowisk roboczych w procesie produkcji obuwia ek	<ul style="list-style-type: none"> – określa kryteria rozmieszczenia stanowisk roboczych stosowanych w procesie produkcji obuwia – dobiera maszyny i urządzenia do stanowisk roboczych stosowanych w procesie produkcji obuwia – planuje rozmieszczenie maszyn i urządzeń stosowanych w procesie produkcji obuwia – sporządza schemat organizacyjny rozmieszczenia stanowisk roboczych 	Uczeń potrafi <ul style="list-style-type: none"> – określać kryteria rozmieszczenia stanowisk roboczych stosowanych w procesie produkcji obuwia – dobierać maszyny i urządzenia do stanowisk roboczych stosowanych w procesie produkcji obuwia – planować rozmieszczenie maszyn i urządzeń stosowanych w procesie produkcji obuwia

Temat zajęć	Liczba godzin	Zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia Uczeń potrafi
				stosowanych w procesie produkcji obuwia	– sporządzać schemat organizacyjny rozmieszczenia stanowisk roboczych stosowanych w procesie produkcji obuwia
1. Formy organizacji produkcji obuwia i ich sposób doboru 2. Ocena przydatności i możliwości zastosowania wybranej formy organizacji produkcji obuwia 3. Powiązania kooperacyjne między stanowiskami roboczymi i modułami produkcyjnymi 4. Dobór formy organizacji obuwia dla określonych modułów produkcyjnych, układu stanowisk roboczych dla realizacji modułów produkcyjnych, metody oceny gotowego wyrobu	20	nie	charakteryzuje formy organizacji produkcji obuwia ew	– wymienia formy organizacji produkcji obuwia – opisuje formy organizacji produkcji obuwia – dobiera formy organizacji produkcji obuwia – ocenia przydatność i możliwość zastosowania wybranej formy organizacji produkcji obuwia – wskazuje powiązania kooperacyjne między stanowiskami roboczymi i modułami produkcyjnymi – wskazuje formę organizacji obuwia dla określonych modułów produkcyjnych – dla realizacji modułów produkcyjnych	– wyliczyć formy organizacji produkcji obuwia – opisywać formy organizacji produkcji obuwia – dobrać formy organizacji produkcji obuwia – oceniać przydatność i możliwość zastosowania wybranej formy organizacji produkcji obuwia – wskazywać powiązania kooperacyjne między stanowiskami roboczymi i modułami produkcyjnymi – wskazywać formę organizacji obuwia dla określonych modułów produkcyjnych – planować układ stanowisk roboczych dla realizacji modułów produkcyjnych
1. Zadania nadzoru i kontroli w procesie produkcji obuwia	17	tak	nadzoruje proces produkcji obuwia ew	– wymienia zadania nadzoru i kontroli w procesie produkcji obuwia	– wymienić zadania nadzoru i kontroli w procesie produkcji obuwia

Temat zajęć	Liczba godzin	Zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia Uczeń potrafi
2. Metody nadzoru i kontroli w procesie produkcji obuwia 3. Kolejność działań kontrolnych w czasie procesu produkcji obuwia 4. Dobiór metody oceny gotowego wyrobu				<ul style="list-style-type: none"> – opisuje metody nadzoru i kontroli w procesie produkcji obuwia – ustala kolejność działań kontrolnych w czasie procesu produkcji obuwia – dobiera metody oceny gotowego wyrobu 	<ul style="list-style-type: none"> – określić metody nadzoru i kontroli w procesie produkcji obuwia – ustalać kolejność działań kontrolnych w czasie procesu produkcji obuwia – dobierać metody oceny gotowego wyrobu
1. Metody normowania zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych w procesie produkcji obuwia	5	tak	określa normy zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych w procesie produkcji obuwia ek	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia metody wyznaczania norm zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych w procesie produkcji obuwia 	<ul style="list-style-type: none"> – wymieniać metody wyznaczania norm zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych w procesie produkcji obuwia
1. Metody normowania czasu pracy 2. Badanie norm czasu pracy 3. Dobór metody normowania czasu pracy 4. Struktura czasu roboczego 5. Metody pomiaru zużycia czasu pracy 6. Dobór metody pomiaru zużycia czasu pracy 7. Analiza wykorzystania czasu pracy na stanowiskach roboczych	18	nie	ustala normy czasu pracy w procesie produkcji obuwia ek	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia metody normowania czasu pracy – porównuje metody ustalania norm czasu pracy – dobiera metody normowania czasu pracy – wyjaśnia strukturę czasu roboczego – wymienia metody pomiaru zużycia czasu pracy – dobiera metody pomiaru zużycia czasu pracy 	<ul style="list-style-type: none"> – wyliczać metody normowania czasu pracy – dokonać porównania metod ustalania norm czasu pracy – dobrać metody normowania czasu pracy – wyjaśniać strukturę czasu roboczego – wymienić metody pomiaru zużycia czasu pracy – dobrać metody pomiaru zużycia czasu pracy

Temat zajęć	Liczba godzin	Zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia Uczeń potrafi
				<ul style="list-style-type: none"> – analizuje wykorzystanie czasu pracy na stanowiskach roboczych 	<ul style="list-style-type: none"> – analizować wykorzystanie czasu pracy na stanowiskach roboczych
1. Zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w środowisku pracy 2. Odpowiedzialność za powierzone informacje zawodowe 3. Zasady dotyczące przestrzegania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy 4. Zachowanie etyczne w wykonywanym zawodzie 5. Przykłady zachowań etycznych			przestrzega zasad kultury osobistej i etyki zawodowej ew	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w środowisku pracy – przyjmuje odpowiedzialność za powierzone informacje zawodowe – respektuje zasady dotyczące przestrzegania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy – wyjaśnia, na czym polega zachowanie etyczne w wykonywanym zawodzie – wskazuje przykłady zachowań etycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – stosować zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w środowisku pracy – przyjmować odpowiedzialność za powierzone informacje zawodowe – przestrzegać zasad dotyczące zachowania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy – określić na czym polega zachowanie etyczne w wykonywanym zawodzie – wskazać przykłady zachowań etycznych
1. Omówienie czynności realizowanych w ramach czasu pracy 2. Określenie czasu realizacji zadań 3. Realizacja działań w wyznaczonym czasie			planuje wykonanie zadania (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – omawia czynności realizowane w ramach czasu pracy – określa czas realizacji zadań – realizuje działania w wyznaczonym czasie – monitoruje realizację zaplanowanych działań 	<ul style="list-style-type: none"> – określić czas i czynności realizacji zadań – realizować działania w wyznaczonym czasie – monitorować realizację zaplanowanych działań

Temat zajęć	Liczba godzin	Zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia Uczeń potrafi
4. Monitoring realizacji zaplanowanych działań 5. Modyfikacja zaplanowanych działań 6. Samoocena wykonanej pracy				<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje modyfikacji zaplanowanych działań – dokonuje samooceny wykonanej pracy 	<ul style="list-style-type: none"> – dokonać modyfikacji zaplanowanych działań – dokonać samooceny wykonanej pracy
1. Przewidywanie skutków, w tym prawnych, podejmowanych działań 2. Wykazanie odpowiedzialności za wykonywaną pracę 3. Ocena podejmowanych działań 4. Przewidywanie konsekwencji niewłaściwego wykonywania czynności zawodowych na stanowisku pracy, w tym posługiwania się niebezpiecznymi substancjami, oraz niewłaściwej eksploatacji maszyn i urządzeń na stanowisku pracy			ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – przewiduje skutki, w tym prawne, podejmowanych działań – wykazuje odpowiedzialność za wykonywaną pracę – ocenia podejmowane działania – przewiduje konsekwencje niewłaściwego wykonywania czynności zawodowych na stanowisku pracy, w tym posługiwania się niebezpiecznymi substancjami, oraz niewłaściwej eksploatacji maszyn i urządzeń na stanowisku pracy 	<ul style="list-style-type: none"> – przewidzieć skutki podejmowanych działań – ponosić odpowiedzialność za wykonaną pracę – ocenić podejmowane działania – ocenić konsekwencje niewłaściwej pracy w tym posługiwania się niebezpiecznymi substancjami, oraz nieprawidłowej eksploatacji maszyn i urządzeń
1. Przykłady wprowadzania zmian i ich wpływ na różne sytuacje społeczne i gospodarcze 2. Przykłady wprowadzenia zmiany i ocena skutków ich wprowadzenia 3. Rozwiązywanie problemów w nietypowych sytuacjach			wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady wpływu zmiany na różne sytuacje społeczne i gospodarcze – wskazuje przykłady wprowadzenia zmiany i ocenia skutki jej wprowadzenia 	<ul style="list-style-type: none"> – podać przykłady wpływu zmiany na różne sytuacje społeczne i gospodarcze – wskazać przykłady wprowadzenia zmiany i ocenia skutki jej wprowadzenia – proponować sposoby rozwiązywania problemów

Temat zajęć	Liczba godzin	Zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia Uczeń potrafi
					związanych z wykonywaniem zadań zawodowych w nietypowych sytuacjach
1. Rozpoznawanie źródeł stresu podczas wykonywania zadań zawodowych 2. Wybór techniki radzenia sobie ze stresem odpowiednio do sytuacji 3. Najczęstsze przyczyny sytuacji stresowych 4. Techniki rozwiązywania konfliktów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych 5. Określenie skutków stresu			stosuje techniki radzenia sobie ze stresem (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje źródła stresu podczas wykonywania zadań zawodowych – wskazuje najczęstsze przyczyny sytuacji stresowych w pracy zawodowej – przedstawia różne formy zachowań asertywnych jako sposoby radzenia sobie ze stresem – rozróżnia techniki rozwiązywania konfliktów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych – określa skutki stresu 	<ul style="list-style-type: none"> – określić źródła stresu podczas wykonywania zadań zawodowych – wybierać techniki radzenia sobie ze stresem w zależności do sytuacji – wskazywać przyczyny sytuacji stresowych – rozróżniać techniki rozwiązywania konfliktów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych – określać skutki stresu
1. Informacje zawodoznawcze dotyczące przemysłu 2. Niezbędne umiejętności i kompetencje do wykonywania zawodu 3. Cele rozwoju zawodowego 4. Droga doskonalenia się w zawodzie Możliwości podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych			doskonali umiejętności zawodowe (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – pozyskuje z różnych źródeł informacje zawodoznawcze dotyczące przemysłu – określa zakres umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykonywania zawodu – analizuje własne kompetencje – wyznacza cele własnego rozwoju zawodowego 	<ul style="list-style-type: none"> – pozyskać z różnych źródeł informacje zawodoznawcze dotyczące przemysłu – określić zakres umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykonywania zawodu – określić własne kompetencje – wyznaczać cele własnego rozwoju zawodowego

Temat zajęć	Liczba godzin	Zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia Uczeń potrafi
				<ul style="list-style-type: none"> planuje drogę doskonalenia się w zawodzie wskazuje możliwości podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> planować drogę doskonalenia się w zawodzie wskazać możliwości podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych
1. Identyfikowanie sygnałów werbalnych i niewerbalnych 2. Stosowanie aktywnej metody słuchania 3. Prowadzenie dyskusji 4. Przekazanie informacji zwrotnej			stosuje zasady komunikacji interpersonalnej (ep)	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje sygnały werbalne i niewerbalne stosuje aktywne metody słuchania prowadzi dyskusje udziela informacji zwrotnej 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikować sygnały werbalne i niewerbalne stosować aktywne metody słuchania prowadzić dyskusje udzielać informacji zwrotnej
1. Postawa osoby prowadzącej negocjacje 2. Sposoby negocjowania warunków porozumienia			negocjuje warunki porozumień (ep)	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje właściwą postawę osoby prowadzącej negocjacji wskazuje sposoby negocjowania warunków porozumienia 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje właściwą postawę osoby prowadzącej negocjacji wskazać sposoby negocjowania warunków porozumienia
1. Omówienie sposobów przeciwdziałania problemom w zespole realizującym zadania 2. Techniki rozwiązywania problemów - przykłady			stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów (ep)	<ul style="list-style-type: none"> opisuje sposoby przeciwdziałania problemom w zespole realizującym zadania opisuje techniki rozwiązywania problemów wskazuje, na wybranych przykładach, metody i techniki rozwiązywania problemu 	<ul style="list-style-type: none"> określić sposoby przeciwdziałania problemom w zespole realizującym zadania wyjaśnić techniki rozwiązywania problemów wskazać, metody i techniki rozwiązywania problemu

Temat zajęć	Liczba godzin	Zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia Uczeń potrafi
1. Umiejętność pracy w zespole 2. Praca w zespole - podział ról, zadań i odpowiedzialności 3. Wypracowane wspólnie działania pracy w zespole			współpracuje w zespole (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – pracuje w zespole ponosząc odpowiedzialność za wspólnie realizowane działania – przestrzega podziału ról, zadań i odpowiedzialności w zespole – angażuje się w realizację wspólnych działań zespołu – modyfikuje sposób zachowania, uwzględniając stanowisko wypracowane wspólnie z innymi członkami zespołu 	<ul style="list-style-type: none"> – ponosić odpowiedzialność za wspólnie realizowane działania – przestrzegać podziału ról, zadań i odpowiedzialności w zespole – angażować się w realizację wspólnych działań zespołu – zmienić sposób zachowania, uwzględniając stanowisko wypracowane wspólnie z innymi członkami zespołu
1. Porządkowanie etapów realizacji przydzielonych zadań 2. Rozpoznanie kompetencji i umiejętności osób pracujących w zespole na podstawie efektów ich pracy 3. Określenie celów podejmowanych zadań 4. Dobiór metod realizacji podejmowanych zadań 5. Określenie sposobów oceny efektów pracy			planuje i organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje etapy realizacji przydzielonych zadań – rozpoznaje kompetencje i umiejętności osób pracujących w zespole na podstawie efektów ich pracy – określa cele podejmowanych zadań – dobiera metody realizacji podejmowanych zadań – określa sposoby oceny efektów pracy 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkować etapy realizacji przydzielonych zadań – rozpoznawać kompetencje i umiejętności osób pracujących w zespole na podstawie efektów ich pracy – określać cele podejmowanych zadań – dobierać metody realizacji zadań – określać sposoby oceny efektów pracy
1. Porządkowanie zadań według umiejętności i kompetencji członków zespołu			kieruje wykonaniem przydzielonych zadań (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje zadania według umiejętności i kompetencji członków zespołu 	<ul style="list-style-type: none"> – uszeregować zadania według umiejętności i kompetencji członków zespołu

Temat zajęć	Liczba godzin	Zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia Uczeń potrafi
2. Stosowanie metody motywacji dla poszczególnych członków zespołu do wykonywania zadań zawodowych, ocena jakości wykonania przydzielonych zadań 3. Określenie zasady kontroli jakości wykonanych zadań według przyjętych kryteriów				<ul style="list-style-type: none"> – stosuje metody motywacji dla poszczególnych członków zespołu do wykonywania zadań zawodowych – ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań – określa zasady kontroli jakości wykonanych zadań według przyjętych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> – stosować metody motywacji dla poszczególnych członków zespołu – oceniać jakość wykonania przydzielonych zadań – określać zasady kontroli jakości wykonanych zadań według przyjętych kryteriów
1. Określenie rozwiązań technicznych i organizacyjnych poprawiających warunki i jakość pracy 2. Planowanie zmian w organizacji poprawiające warunki i jakość pracy			wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – określa rozwiązania techniczne i organizacyjne poprawiające warunki i jakość pracy – planuje zmiany w organizacji poprawiające warunki i jakość pracy 	<ul style="list-style-type: none"> – zdefiniować rozwiązania techniczne i organizacyjne poprawiające warunki i jakość pracy – planować zmiany w organizacji poprawiające warunki i jakość pracy

4.1.4. Warunki osiągnięcia efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne

Wyposażenie szkoły w środki dydaktyczne

W pracowni, w której prowadzone będą zajęcia edukacyjne, powinno znajdować się:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej, z dostępem do internetu, oprogramowaniem biurowym, urządzeniem wielofunkcyjnym i projektorem multimedialnym,

W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość pracownia powinna być wyposażona dodatkowo w dostęp do oprogramowania, które umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między słuchaczami lub uczestnikami a osobami prowadzącymi zajęcia, materiały dydaktyczne przygotowane w formie dostosowanej do kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

- próbki skór i innych materiałów na wierzchy i spody obuwia, narzędzia i przyrządy stosowane w procesie wytwarzania obuwia, modele różnych typów obuwia, cholewki różnych typów obuwia oraz ich części i elementy spodów obuwia.

Plansze i tablice poglądowe ilustrujące:

- Typowe i specjalistyczne schematy struktur organizacyjnych zakładu, wydziałów i oddziałów,
- Wielowariantowy podział procesu produkcji i jego składników,
- Schematy przebiegu cyklu produkcji obuwia dla różnych systemów wytwarzania obuwia.
- Instrukcje przepływu dokumentacji w oddziałach produkcyjnych.
- Instrukcje technologiczne.
- Druki dotyczące organizacji, przygotowania i przebiegu produkcji.
- Materiały dydaktyczne ilustrujące sposób wykonania operacji technologicznych, rysunki schematy ilustrujące kierunki najmniejszej ciągłości, oznaczenie i cechowanie obuwia i elementów obuwia, wzorce szwów i ściegów, napędów i układów kinematycznych, elementy, półprodukty oraz obuwie z typowymi i niedopuszczalnymi wadami materiałowymi i produkcyjnymi.
- Części maszyn, połączenia maszyn i mechanizmy robocze maszyn i urządzeń, filmy dydaktyczne o tematyce dotyczącej przygotowania produkcji obuwia, instrukcje obsługi maszyn i urządzeń, instrukcje stosowania klejów i środków wykończeniowych oraz wzory opakowań.

- Dokumentacja rozliczeń materiałowych i wykonania zadań produkcyjnych.
- Dokumentacja planistyczna i warsztatowa procesu produkcji obuwia.
- Analiza wielkości zużywanych materiałów i terminowości realizacji zadań produkcyjnych.
- Programy komputerowe do wspomagania procesów przygotowania i obsługi produkcji.
- Zestawy norm przedmiotowych, instrukcji i warunków technicznych.

Zalecane metody dydaktyczne

Przedmiot Technologia wymaga stosowania aktywizujących metod kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem, metody pokazu z objaśnieniem, pokazu z instruktążem. Powinna być zastosowana również metoda tekstu przewodniego i dyskusja dydaktyczna. Wskazana jest prezentacja filmów dydaktycznych o tematyce dotyczącej przygotowania i przebiegu procesów produkcji obuwia.

Treści programowe mogą być realizowane poprzez: wykład, dyskusję dydaktyczną, ćwiczenia praktyczne.

W trakcie realizacji programu należy zwracać uwagę na samokształcenie uczniów oraz korzystanie z różnych źródeł informacji, jak: podręczniki, poradniki, normy, katalogi, instrukcje, pozatekstowe źródła informacji.

Ponadto nauczyciele powinni wskazywać możliwości dalszego kształcenia, zdobywania nowych umiejętności i indywidualizację pracy z poszczególnymi osobami dostosowując formę nauczania do indywidualnych wiadomości i umiejętności słuchacza. Powinni również kształtować pożądane postawy jak: rzetelność i odpowiedzialność za pracę, dbałość o jej jakość, stwarzać warunki słuchaczom do nabywania kompetencji personalnych i społecznych, a w trakcie prowadzonych ćwiczeń zespołowych do nabywania umiejętności organizacji pracy małych zespołów.

Formy organizacyjne

Zajęcia powinny być prowadzone w grupie nie przekraczającej 15 osób z wykorzystaniem pracy indywidualnej i grupowej uczących się (w zespołach do 3 osób).

Zajęcia mogą być prowadzone również z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (on-line), przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie zdalnej. W celu przybliżenia słuchaczom rzeczywistych warunków pracy, a także poszerzenie wiedzy o nowe technologie i nowoczesny park maszynowy koniecznym jest nawiązanie współpracy z firmami produkującymi obuwie i komponenty, wyjazdy na specjalistyczne targi i wystawy,

Sposób i forma zaliczenia

Proces sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów powinien być realizowany według kryteriów ustalonych na początkowych zajęciach. Wskazane jest stosowanie różnych metod sprawdzania osiągania celów kształcenia. Monitorowanie osiągniętych efektów kształcenia, powinno odbywać się przez cały czas realizacji programu, na podstawie

sprawdzianów ustnych i pisemnych obserwacji uczniów podczas dyskusji dydaktycznych. Należy zwracać uwagę na merytoryczną jakość wypowiedzi, właściwe stosowanie pojęć i poprawność wypowiedzi

Na zakończenie realizacji programu nauczania proponuje się zastosować test pisemny z zadaniami otwartymi i zamkniętymi. W końcowej ocenie należy uwzględnić wyniki testu oraz oceny częściowe uzyskane w całym cyklu szkolenia.

Wykaz niezbędnej literatury

- 1) Persz T.: Obuwnictwo przemysłowe. Cz. 1. WSiP, Warszawa 1979
- 2) Charasz A., Matuszewski St.: Eksploatacja maszyn i urządzeń obuwniczych. WSiP, Radom 1982
- 3) Christ J. W.: Technologia obuwniczej. WSiP, Warszawa 1989
- 4) Grabkowski M.: Obuwnictwo. Podręcznik dla ZSZ. WSiP, Warszawa 1992
- 5) Grabkowski M.: Technika wytwarzania obuwniczej. T. 1. Politechnika Radomska, Radom 2000
- 6) Liszka R., Rerutkiewicz J., Uliasz H.: Cholewkarstwo. WSiP, Warszawa 1990
- 7) Chmielewski H.: Międzynarodowy układ jednostek miar SI. WSiP, Warszawa 1977
- 8) Grabkowski M.: Obuwnictwo. WSiP, Warszawa 1992
- 9) Leyko J.: Mechanika ogólna – statyka i kinematyka. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999
- 10) Maleńczak J., Charasz A.: Laboratorium maszyn obuwniczych. WSiP, Radom 1979
- 11) Osiński Z.: Mechanika ogólna. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000
- 12) Pała S.: Maszyny i urządzenia obuwnicze. PWSZ, Warszawa 1973
- 13) Prospekty i instrukcje obsługi maszyn i urządzeń obuwniczych
- 14) Siekiera T.: Organizacja i ekonomika procesu produkcji obuwniczej (poradnik dla wytwórców obuwniczej). CLPO, Kraków 1996
- 15) Buletyny krajowe i zagraniczne. Czasopisma branżowe.

4.2. Program nauczania dla przedmiotu Pracownia technologii

Zajęcia powinny odbywać się w pracowni wyposażonej w odpowiednie środki dydaktyczne.

4.2.1 Cele ogólne przedmiotu

Słuchacz w ramach przedmiotu Pracownia technologii powinien osiąść wiedzę do wykonywania następujących zadań:

- stosowanie współczesnych rozwiązań organizacyjnych w procesie wytwarzania obuwia,
- kontrolowanie i ocenianie przebiegu cyklu produkcyjnego stosowanie zasady planowania operatywnego,
- stosowanie zasad racjonalnej gospodarki materiałowej,
- sporządzanie norm zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych
- sporządzanie norm czasu pracy,
- rozliczanie zużycia i kosztów materiałowych,
- dokonanie analizy zużycia materiałów oraz oceny wykonania zadań produkcyjnych,
- sporządzanie korekty norm czasu pracy, określanie limitu zatrudnienia,
- sporządzanie limitów produkcyjnych,
- dobieranie narzędzi i do poszczególnych stanowisk pracy,
- nabywanie kompetencji personalnych i społecznych,
- organizowanie pracy małych zespołów.

4.2.2. Cele operacyjne przedmiotu

W wyniku procesu kształcenia uczeń (słuchacz) powinien umieć:

- stosować środki pracy niezbędne w procesie produkcji obuwia

- dokonać konserwacji maszyn i urządzeń obuwniczych,
- stosować metody pomiaru okresu cyklu produkcyjnego,
- wyznaczyć długość cyklu produkcji obuwia,
- określić wskaźnik rytmu produkcji i obliczyć jego wielkość dla stanowisk pracy,
- określić zdolności produkcyjne oraz stopień ich wykorzystania
- rozpisać zadania produkcyjne na podstawie planu produkcji i kalendarza pracy,
- posługiwać się kalendarzem produkcji i biuletynem produkcyjnym,
- sporządzać i zaewidencjonować limity zużycia materiałów w procesie produkcji,
- wypełniać dokumentację magazynową,
- rozliczać pobrane materiały, wykonane półprodukty i wyroby,
- zastosować metody normowania materiałów,
- sporządzać normy kalkulacyjno-techniczne i rozpisowo-rozliczeniowe,
- zastosować metody pomiaru czasu pracy ,
- sporządzać normy czasu pracy na jednostkę wyrobu oraz określać limity zatrudnienia,
- określić wpływ organizacji stanowiska pracy na czas potrzebny do wykonania zadania,
- dokonać analizy zużycia materiałów oraz oceny wykonania zadań produkcyjnych,
- dokonać analizy i kontroli wykonania norm,
- wykazać się kreatywnością i otwartością na zmiany, przestrzegać zasad kultury osobistej i etyki zawodowej,
- planować wykonanie zadania,

- ponosić odpowiedzialność za podejmowane działania,
- wykazywać się kreatywnością i otwartością na zmiany,
- stosować techniki radzenia sobie ze stresem,
- doskonalić umiejętności zawodowe,
- stosować zasady komunikacji interpersonalnej,
- negocjować warunki porozumień,
- stosować metody i techniki rozwiązywania problemów,
- współpracować w zespole,
- planować i organizować pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań,
- kierować wykonaniem przydzielonych zadań,
- wprowadzać rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy.
- planować i organizować pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań,
- wprowadzać rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy.

4.2.3. Materiał nauczania

Tabela 7 **Materiał nauczania**

Temat zajęć	Liczba godzin	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia Uczeń potrafi:
1) Sporządzenie schematu organizacyjnego rozmieszczenia stanowisk roboczych stosowanych w procesie produkcji obuwia	7	planuje rozmieszczenie stanowisk roboczych w procesie produkcji obuwia ek	– sporządza schemat organizacyjny rozmieszczenia stanowisk roboczych stosowanych w procesie produkcji obuwia	– sporządzić schemat organizacyjny rozmieszczenia stanowisk roboczych stosowanych w procesie produkcji obuwia
1) Przeprowadzenie nadzoru kolejnych etapów procesu produkcji obuwia	3	nadzoruje proces produkcji obuwia ew	– prowadzi nadzór kolejnych etapów procesu produkcji obuwia	– nadzorować kolejne etapy procesu produkcji obuwia
2) Sposób obliczania powierzchni netto, brutto elementów oraz procentu odpadu międzywzornikowego 3) Ocena danego wzoru obuwia pod względem jego ekonomiczności 4) Kalkulacja zużycia materiałów podstawowych	25	określa normy zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych w procesie produkcji obuwia ek	– oblicza powierzchnię netto, brutto elementów oraz procent odpadu międzywzornikowego – ocenia dany wzór obuwia pod względem jego ekonomiczności – dokonuje kalkulacji zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych w procesie produkcji obuwia	– obliczać powierzchnię netto, brutto elementów oraz procent odpadu międzywzornikowego – ocenić dany wzór obuwia pod względem jego ekonomiczności – dokonać kalkulacji zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych w procesie produkcji obuwia
1) Zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w środowisku pracy 2) Odpowiedzialność za powierzone informacje zawodowe 3) Zasady dotyczące przestrzegania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy 4) Zachowanie etyczne w wykonywanym zawodzie		przestrzega zasad kultury osobistej i etyki zawodowej ew	– stosuje zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w środowisku pracy – przyjmuje odpowiedzialność za powierzone informacje zawodowe – respektuje zasady dotyczące przestrzegania tajemnicy	– stosować zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w środowisku pracy – przyjmować odpowiedzialność za powierzone informacje zawodowe – przestrzegać zasad dotyczące zachowania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy

Temat zajęć	Liczba godzin	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia Uczeń potrafi:
5) Przykłady zachowań etycznych			<ul style="list-style-type: none"> związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy – wyjaśnia, na czym polega zachowanie etyczne w wykonywanym zawodzie – wskazuje przykłady zachowań etycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – określić na czym polega zachowanie etyczne w wykonywanym zawodzie – wskazać przykłady zachowań etycznych
1) Omówienie czynności realizowanych w ramach czasu pracy 2) Określenie czasu realizacji zadań 3) Realizacja działań w wyznaczonym czasie 4) Monitoring realizacji zaplanowanych działań 5) Modyfikacja zaplanowanych działań 6) Samoocena wykonanej pracy		planuje wykonanie zadania (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – omawia czynności realizowane w ramach czasu pracy – określa czas realizacji zadań – realizuje działania w wyznaczonym czasie – monitoruje realizację zaplanowanych działań – dokonuje modyfikacji zaplanowanych działań – dokonuje samooceny wykonanej pracy 	<ul style="list-style-type: none"> – określić czas i czynności realizacji zadań – realizować działania w wyznaczonym czasie – monitorować realizację zaplanowanych działań – dokonać modyfikacji zaplanowanych działań – dokonać samooceny wykonanej pracy
1) Przewidywanie skutków, w tym prawnych, podejmowanych działań 2) Wykazanie odpowiedzialności za wykonywaną pracę 3) Ocena podejmowanych działań 4) Przewidywanie konsekwencji niewłaściwego wykonywania czynności zawodowych na stanowisku pracy, w tym posługiwania się niebezpiecznymi substancjami, oraz niewłaściwej eksploatacji maszyn i urządzeń na stanowisku pracy		ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – przewiduje skutki, w tym prawne, podejmowanych działań – wykazuje odpowiedzialność za wykonywaną pracę – ocenia podejmowane działania – przewiduje konsekwencje niewłaściwego wykonywania czynności zawodowych na stanowisku pracy, w tym posługiwania się niebezpiecznymi substancjami, oraz nieprawidłowej eksploatacji maszyn i urządzeń 	<ul style="list-style-type: none"> – przewidzieć skutki podejmowanych działań – ponosić odpowiedzialność za wykonaną pracę – ocenić podejmowane działania – ocenić konsekwencje niewłaściwej pracy w tym posługiwania się niebezpiecznymi substancjami, oraz nieprawidłowej eksploatacji maszyn i urządzeń

Temat zajęć	Liczba godzin	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia Uczeń potrafi:
			nymi substancjami, oraz niewłaściwej eksploatacji maszyn i urządzeń na stanowisku pracy	
1) Przykłady wprowadzania zmian i ich wpływ na różne sytuacje społeczne i gospodarcze 2) Pprzykłady wprowadzenia zmiany i ocena skutków ich wprowadzenia 3) Rozwiązywanie problemów w nietypowych sytuacjach		wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady wpływu zmiany na różne sytuacje społeczne i gospodarcze – wskazuje przykłady wprowadzenia zmiany i ocenia skutki jej wprowadzenia 	<ul style="list-style-type: none"> – podać przykłady wpływu zmiany na różne sytuacje społeczne i gospodarcze – wskazać przykłady wprowadzenia zmiany i ocenia skutki jej wprowadzenia – proponować sposoby rozwiązywania problemów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych w nietypowych sytuacjach
1) Rozpoznawanie źródeł stresu podczas wykonywania zadań zawodowych 2) Wybór techniki radzenia sobie ze stresem odpowiednio do sytuacji 3) Najczęstsze przyczyny sytuacji stresowych 4) Techniki rozwiązywania konfliktów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych 5) Określenie skutków stresu		stosuje techniki radzenia sobie ze stresem (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje źródła stresu podczas wykonywania zadań zawodowych – wskazuje najczęstsze przyczyny sytuacji stresowych w pracy zawodowej – przedstawia różne formy zachowań asertywnych jako sposoby radzenia sobie ze stresem – rozróżnia techniki rozwiązywania konfliktów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych – określa skutki stresu 	<ul style="list-style-type: none"> – określić źródła stresu podczas wykonywania zadań zawodowych – wybierać techniki radzenia sobie ze stresem w zależności do sytuacji – wskazywać przyczyny sytuacji stresowych – rozróżniać techniki rozwiązywania konfliktów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych – określać skutki stresu

Temat zajęć	Liczba godzin	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia Uczeń potrafi:
1) Informacje zawodoznawcze dotyczące przemysłu 2) Niezbędne umiejętności i kompetencje do wykonywania zawodu 3) Cele rozwoju zawodowego 4) Droga doskonalenia się w zawodzie Możliwości podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych		doskonali umiejętności zawodowe (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – pozyskuje z różnych źródeł informacje zawodoznawcze dotyczące przemysłu – określa zakres umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykonywania zawodu – analizuje własne kompetencje – wyznacza cele własnego rozwoju zawodowego – planuje drogę doskonalenia się w zawodzie – wskazuje możliwości podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> – pozyskać z różnych źródeł informacje zawodoznawcze dotyczące przemysłu – określić zakres umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykonywania zawodu – określić własne kompetencje – wyznaczać cele własnego rozwoju zawodowego – planować drogę doskonalenia się w zawodzie – wskazać możliwości podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych
1) Identyfikowanie sygnałów werbalnych i niewerbalnych 2) Stosowanie aktywnej metody słuchania 3) Prowadzenie dyskusji 4) Przekazanie informacji zwrotnej		stosuje zasady komunikacji interpersonalnej (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje sygnały werbalne i niewerbalne – stosuje aktywne metody słuchania – prowadzi dyskusje – udziela informacji zwrotnej 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikować sygnały werbalne i niewerbalne – stosować aktywne metody słuchania – prowadzić dyskusje – udzielać informacji zwrotnej
1) Postawa osoby prowadzącej negocjacje 2) Sposoby negocjowania warunków porozumienia		negocjuje warunki porozumień (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje właściwą postawę osoby prowadzącej negocjacje – wskazuje sposoby negocjowania warunków porozumienia 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje właściwą postawę osoby prowadzącej negocjacje – wskazać sposoby negocjowania warunków porozumienia
1) Omówienie sposobów przeciwdziałania problemom w zespole realizującym zadania		stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sposoby przeciwdziałania problemom w zespole realizującym zadania 	<ul style="list-style-type: none"> – określić sposoby przeciwdziałania problemom w zespole realizującym zadania

Temat zajęć	Liczba godzin	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia Uczeń potrafi:
2) Techniki rozwiązywania problemów - przykłady			<ul style="list-style-type: none"> – opisuje techniki rozwiązywania problemów – wskazuje, na wybranych przykładach, metody i techniki rozwiązywania problemu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnić techniki rozwiązywania problemów – wskazać, metody i techniki rozwiązywania problemu
1) Umiejętność pracy w zespole 2) Praca w zespole - podział ról, zadań i odpowiedzialności 3) Wypracowane wspólnie działania pracy w zespole		współpracuje w zespole (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – pracuje w zespole ponosząc odpowiedzialność za wspólnie realizowane działania – przestrzega podziału ról, zadań i odpowiedzialności w zespole – angażuje się w realizację wspólnych działań zespołu – modyfikuje sposób zachowania, uwzględniając stanowisko wypracowane wspólnie z innymi członkami zespołu 	<ul style="list-style-type: none"> – ponosić odpowiedzialność za wspólnie realizowane działania – przestrzegać podziału ról, zadań i odpowiedzialności w zespole – angażować się w realizację wspólnych działań zespołu – zmienić sposób zachowania, uwzględniając stanowisko wypracowane wspólnie z innymi członkami zespołu
1) Porządkowanie etapów realizacji przydzielonych zadań 2) Rozpoznanie kompetencji i umiejętności osób pracujących w zespole na podstawie efektów ich pracy 3) Określenie celów podejmowanych zadań 4) Dobiór metod realizacji podejmowanych zadań 5) Określenie sposobów oceny efektów pracy		planuje i organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje etapy realizacji przydzielonych zadań – rozpoznaje kompetencje i umiejętności osób pracujących w zespole na podstawie efektów ich pracy – określa cele podejmowanych zadań – dobiera metody realizacji podejmowanych zadań – określa sposoby oceny efektów pracy 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkować etapy realizacji przydzielonych zadań – rozpoznawać kompetencje i umiejętności osób pracujących w zespole na podstawie efektów ich pracy – określać cele podejmowanych zadań – dobierać metody realizacji zadań – określać sposoby oceny efektów pracy

Temat zajęć	Liczba godzin	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia Uczeń potrafi:
1) Porządkowanie zadań według umiejętności i kompetencji członków zespołu 2) Stosowanie metody motywacji dla poszczególnych członków zespołu do wykonywania zadań zawodowych, ocena jakości wykonania przydzielonych zadań 3) Określenie zasady kontroli jakości wykonanych zadań według przyjętych kryteriów		kieruje wykonaniem przydzielonych zadań (ek)	– porządkuje zadania według umiejętności i kompetencji członków zespołu – stosuje metody motywacji dla poszczególnych członków zespołu do wykonywania zadań zawodowych – ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań – określa zasady kontroli jakości wykonanych zadań według przyjętych kryteriów	– uszeregować zadania według umiejętności i kompetencji członków zespołu – stosować metody motywacji dla poszczególnych członków zespołu – oceniać jakość wykonania przydzielonych zadań – określać zasady kontroli jakości wykonanych zadań według przyjętych kryteriów
1) Określenie rozwiązań technicznych i organizacyjnych poprawiających warunki i jakość pracy 2) Planowanie zmian w organizacji poprawiające warunki i jakość pracy		wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy (ek)	– określa rozwiązania techniczne i organizacyjne poprawiające warunki i jakość pracy – planuje zmiany w organizacji poprawiające warunki i jakość pracy	– zdefiniować rozwiązania techniczne i organizacyjne poprawiające warunki i jakość pracy – planować zmiany w organizacji poprawiające warunki i jakość pracy

4.2.4. Warunki osiągnięcia efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne

Wyposażenie szkoły w środki dydaktyczne

W pracowni, w której prowadzone będą zajęcia edukacyjne, powinny się znajdować:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej, z dostępem do internetu, oprogramowaniem biurowym, urządzeniem wielofunkcyjnym i projektorem multimedialnym,
- próbki skór i innych materiałów na wierzchy i spody obuwia, narzędzia i przyrządy stosowane w procesie wytwarzania obuwia, modele różnych typów obuwia, cholewki różnych typów obuwia oraz ich części i elementy spodów obuwia.

Plansze i tablice poglądowe ilustrujące:

- typowe i specjalistyczne schematy struktur organizacyjnych zakładu, wydziałów i oddziałów,
- wielowariantowy podział procesu produkcji i jego składników,
- schematy przebiegu cyklu produkcji obuwia dla różnych systemów wytwarzania obuwia.
- instrukcje przepływu dokumentacji w oddziałach produkcyjnych.
- instrukcje technologiczne.
- druki dotyczące organizacji, przygotowania i przebiegu produkcji.

Materiały dydaktyczne ilustrujące sposób wykonania operacji technologicznych, rysunki schematy ilustrujące kierunki najmniejszej ciągłości, oznaczenie i cechowanie obuwia i elementów obuwia, wzorce szwów i ściągów, napędów i układów kinematycznych, elementy, półprodukty oraz obuwie z typowymi i niedopuszczalnymi wadami materiałowymi i produkcyjnymi.

Części maszyn, połączenia maszyn i mechanizmy robocze maszyn i urządzeń, filmy dydaktyczne o tematyce dotyczącej przygotowania produkcji obuwia, instrukcje obsługi maszyn i urządzeń, instrukcje stosowania klejów i środków wykończalniczych oraz wzory opakowań.

Dokumentacja rozliczeń materiałowych i wykonania zadań produkcyjnych.

Dokumentacja planistyczna i warsztatowa procesu produkcji obuwia.

Analiza wielkości zużywanych materiałów i terminowości realizacji zadań produkcyjnych.

Programy komputerowe do wspomagania procesów przygotowania i obsługi produkcji.

Zestawy norm przedmiotowych, instrukcji i warunków technicznych.

Zalecane metody dydaktyczne

Przedmiot Pracownia technologii wymaga stosowania aktywizujących metod kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem ćwiczeń praktycznych, metody pokazu z objaśnieniem. Powinna być zastosowana również metoda tekstu przewodniego i dyskusja dydaktyczna.

Przed przystąpieniem do wykonywania ćwiczeń należy zapoznać słuchaczy z zakresem i rodzajem wykonywanych zadań. Treści programowe mogą być realizowane poprzez: wykład, dyskusję dydaktyczną, ćwiczenia praktyczne.

Stosowane metody należy uzupełniać pokazem modeli oraz specjalistycznych filmów.

Realizacja ćwiczeń i innych zadań zleconych przez nauczyciela może odbywać się w warunkach rzeczywistych i symulacyjnych. Przed przystąpieniem do wykonywania ćwiczeń należy zapoznać słuchaczy z zakresem i rodzajem wykonywanych zadań. Podczas ćwiczeń słuchacze powinni opanować umiejętności niezbędne do wykonywania zadań na typowych dla zawodu stanowiskach pracy oraz aktywnego funkcjonowania na rynku pracy. W trakcie realizacji programu należy zwracać uwagę na samokształcenie uczniów oraz korzystanie z różnych źródeł informacji, jak: podręczniki, poradniki, normy, katalogi, instrukcje, pozatekstowe źródła informacji.

Ponadto nauczyciele powinni wskazywać możliwości dalszego kształcenia, zdobywania nowych umiejętności i indywidualizację pracy z poszczególnymi osobami dostosowując formę nauczania do indywidualnych wiadomości i umiejętności słuchacza. Powinni również kształtować pożądane postawy jak: rzetelność i odpowiedzialność za pracę, dbałość o jej jakość, utrzymywanie porządku na stanowisku pracy, poszanowanie dla pracy innych osób, dbałość o racjonalne wykorzystywanie materiałów.

Celem zapewnienia warunków i jakości kształcenia wskazane jest również organizowanie wycieczek dydaktycznych i współpraca z firmami produkującymi obuwie celem zapoznania słuchaczy: z rzeczywistymi warunkami pracy, obiegiem dokumentów, nowoczesnymi maszynami i urządzeniami.

Formy organizacyjne

Zajęcia powinny być prowadzone w grupie nie przekraczającej 15 osób z wykorzystaniem pracy indywidualnej i grupowej uczących się (w zespołach do 3 osób).

Sposób i forma zaliczenia

Proces sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów powinien być realizowany według kryteriów ustalonych na początkowych zajęciach. Wskazane jest stosowanie różnych metod sprawdzania osiągania celów kształcenia. Monitorowanie osiągniętych efektów kształcenia, powinno odbywać się przez cały czas realizacji programu, na podstawie sprawdzianów ustnych i pisemnych, obserwacji czynności wykonywanych przez uczących się w trakcie realizacji ćwiczeń.

Do podstawowych umiejętności podlegających ocenie należy zaliczyć:

- staranne i poprawne wykonanie zadania,
- dobór narzędzi i sprzętu do wykonania powierzonych zadań,
- poprawność zorganizowania stanowiska pracy,
- przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska.

Podstawowym kryterium oceniania osiągnięć słuchaczy jest stopień realizacji celów kształcenia określonych w podstawie programowej.

Inne kryteria, to między innymi: dobór oraz posługiwanie się przyrządami pomiarowymi, interpretacja uzyskanych wyników.

Na zakończenie realizacji programu nauczania proponuje się zastosować test pisemny z zadaniami otwartymi i zamkniętymi. W końcowej ocenie należy uwzględnić poziom wykonania ćwiczeń, wyniki testu oraz oceny cząstkowe uzyskane w całym cyklu szkolenia.

Wykaz niezbędnej literatury

- 1) Persz T.: Obuwnictwo przemysłowe. Cz. 1.WSiP, Warszawa 1979
- 2) Charasz A., Matuszewski St.: Eksploatacja maszyn i urządzeńobuwniczych. WSI, Radom 1982
- 3) Christ J. W.: Technologia obuwia. WSiP, Warszawa 1989
- 4) Grabkowski M.: Obuwnictwo. Podręcznik dla ZSZ. WSiP, Warszawa1992
- 5) Grabkowski M.: Technika wytwarzania obuwia. T. 1. Politechnika Radomska, Radom 2000
- 6) Liszka R., Rerutkiewicz J., Uliasz H.: Cholewkarstwo. WSiP, Warszawa1990
- 7) Chmielewski H.: Międzynarodowy układ jednostek miar SI. WSiP, Warszawa 1977
- 8) Grabkowski M.: Obuwnictwo. WSiP, Warszawa 1992
- 9) Leyko J.: Mechanika ogólna – statyka i kinematyka. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999
- 10) Maleńczak J., Charasz A.: Laboratorium maszyn obuwniczych. WSI, Radom 1979
- 11) Osiński Z.: Mechanika ogólna. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa2000
- 12) Pała S.: Maszyny i urządzenia obuwnicze. PWSZ, Warszawa 1973
- 13) Prospekty i instrukcje obsługi maszyn i urządzeń obuwniczych
- 14) Siekiera T.:Organizacja i Ekonomia procesu produkcji obuwia (poradnik dla wytwórców obuwia). CLPO, Kraków 1996
- 15) Buletyny krajowe i zagraniczne. Czasopisma branżowe.

5. Forma organizacji i zaliczenia kursu

Zajęcia na kursie mogą odbywać się w formie - dzienne 5 lub 6 dni w tygodniu, wieczorowe co najmniej przez trzy dni w tygodniu lub zaoczne – co najmniej raz na dwa tygodnie przez dwa dni, a także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (przy czym ilość zajęć, którą możliwa zrealizować w formie zdalnej stanowi ok. 40% łącznej liczby zajęć.

Minimalna liczba godzin kształcenia na kursie umiejętności zawodowych:

w przypadku kształcenia w zakresie jednej z części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji – jest równa minimalnej liczbie godzin kształcenia przewidzianej dla danej części efektów kształcenia, określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.

Kurs umiejętności zawodowych **MOD.10.4. Planowanie i nadzorowanie procesu produkcji obuwia** obejmuje 120 godzin kształcenia i będzie prowadzony przez 4 miesiące.

Zaliczenie kursu

Kurs kończy się zaliczeniem w formie ustalonej przez podmiot prowadzący kurs.

Proponuje się, jako warunek zaliczenia uzyskanie, co najmniej 50 % punktów możliwych do zdobycia z części pisemnej testu sprawdzającego wiedzę i co najmniej 70 % punktów możliwych do zdobycia z testu praktycznego. Osoba, która uzyskała zaliczenie, otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kursu umiejętności zawodowych.

6. Ewaluacja programu KUZ

Tabela 8 Ewaluacja programu KUZ

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
planuje rozmieszczenie stanowisk roboczych w procesie produkcji obuwia ek	80% słuchaczy zalicza pozytywnie testy i umie zastosować zdobytą wiedzę podczas realizacji zadań zleconych przez nauczyciela, nauczyciela, 80% słuchaczy kończy z wynikiem pozytywnym KUZ 60% pracodawców jest zadowolonych z kompetencji absolwentów kończących /KUZ	bieżące obserwacje i spostrzeżenia nauczycieli, realizujących program nauczania słuchacze otrzymają do wypełnienia ankiety ewaluacyjne, które zbadają stosunek do metod i pomocy naukowych stosowanych na zajęciach, oraz do treści programowych analiza testów osiągnięć słuchaczy w wymiarze ilościowym i jakościowym zbieranie opinii pracodawców o przydatności zdobytych kompetencji i kwalifikacji w sytuacjach zawodowych	Badania będą prowadzone w trakcie realizacji programu nauczania i po jego zakończeniu
określa normy zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych w procesie produkcji obuwia ek	80% słuchaczy zalicza pozytywnie testy i umie zastosować zdobytą wiedzę podczas realizacji zadań zleconych przez nauczyciela, 80% słuchaczy kończy z wynikiem pozytywnym KUZ 60% pracodawców jest zadowolonych z kompetencji absolwentów kończących KUZ	bieżące obserwacje i spostrzeżenia nauczycieli, realizujących program nauczania słuchacze otrzymają do wypełnienia ankiety ewaluacyjne, które zbadają stosunek do metod i pomocy naukowych stosowanych na zajęciach, oraz do treści programowych analiza testów osiągnięć słuchaczy w wymiarze ilościowym i jakościowym zbieranie opinii pracodawców o przydatności zdobytych kompetencji i kwalifikacji w sytuacjach zawodowych	Badania będą prowadzone w trakcie realizacji programu nauczania i po jego zakończeniu
ustala normy czasu pracy w procesie produkcji obuwia ek	80% słuchaczy zalicza pozytywnie testy i umie zastosować zdobytą wiedzę	bieżące obserwacje i spostrzeżenia nauczycieli, realizujących program nauczania	Badania będą prowadzone w trakcie realizacji

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
	podczas realizacji zadań zleconych przez nauczyciela, 80% słuchaczy kończy z wynikiem pozytywnym KUZ 60% pracodawców jest zadowolonych z kompetencji absolwentów kończących KUZ	słuchacze otrzymają do wypełnienia ankiety ewaluacyjne, które zbadają stosunek do metod i pomocy naukowych stosowanych na zajęciach, oraz do treści programowych analiza testów osiągnięć słuchaczy w wymiarze ilościowym i jakościowym zbieranie opinii pracodawców o przydatności zdobytych kompetencji i kwalifikacji w sytuacjach zawodowych	programu nauczania i po jego zakończeniu

7. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu zajęć

Tabela 9 Tabela weryfikacji programu nauczania KUZ pod kątem zgodności z przepisami prawa oświatowego

Lp.	Program kursu umiejętności zawodowych uwzględnia	Zawartość opracowanego programu zajęć (T/N)
1	Cele kształcenia (zadania zawodowe)	T
2	Efekty kształcenia	T
3	Kryteria weryfikacji	T
4	Warunki realizacji kształcenia w kwalifikacji (lub niezbędne do realizacji danej jednostki efektów)	T
5	Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub jednostki efektów	Łączna liczba godz. zajęć 120

Tabela 10 Tabela weryfikacji programu KUZ pod kątem kompletności efektów kształcenia

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
MOD.10.4. Planowanie i nadzorowanie procesu produkcji obuwia		
posługuje się Polską Klasyfikacją Wyrobów i usług ep	<ul style="list-style-type: none"> wymienia podstawowe kryteria klasyfikacyjne Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług określa zasady budowy i tworzenia schematu Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług 	Podstawowe kryteria klasyfikacyjne Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług Zasada budowy i tworzenia schematu Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług Sposób klasyfikowania produktów do poszczególnych grup Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
	<ul style="list-style-type: none"> omawia sposób klasyfikowania produktów do poszczególnych grup Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług stosuje symbole Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług dla obuwia i materiałów stosowanych w procesie produkcji obuwia 	Oznaczenie symbolami Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług obuwia i materiałów obuwniczych - przykłady
planuje rozmieszczenie stanowisk roboczych w procesie produkcji obuwia ek	<ul style="list-style-type: none"> określa kryteria rozmieszczenia stanowisk roboczych stosowanych w procesie produkcji obuwia dobiera maszyny i urządzenia do stanowisk roboczych stosowanych w procesie produkcji obuwia planuje rozmieszczenie maszyn i urządzeń stosowanych w procesie produkcji obuwia sporządza schemat organizacyjny rozmieszczenia stanowisk roboczych stosowanych w procesie produkcji obuwia 	<p>Schematyczny plan ustawienia stanowisk roboczych stosowanych w procesie produkcji obuwia</p> <p>Dobór maszyny i urządzeń do stanowisk roboczych stosowanych w procesie produkcji obuwia</p> <p>Plan rozmieszczenia maszyn i urządzeń na poszczególnych oddziałach produkcyjnych</p>
charakteryzuje formy organizacji produkcji obuwia ew	<ul style="list-style-type: none"> wymienia formy organizacji produkcji obuwia opisuje formy organizacji produkcji obuwia dobiera formy organizacji produkcji obuwia ocenia przydatność i możliwość zastosowania wybranej formy organizacji produkcji obuwia wskazuje powiązania kooperacyjne między stanowiskami roboczymi i modułami produkcyjnymi wskazuje formę organizacji obuwia dla określonych modułów produkcyjnych planuje układ stanowisk roboczych dla realizacji modułów produkcyjnych dobiera metody oceny gotowego wyrobu 	<p>Formy organizacji produkcji obuwia i ich sposób doboru</p> <p>Ocena przydatności i możliwości zastosowania wybranej formy organizacji produkcji obuwia</p> <p>Powiązania kooperacyjne między stanowiskami roboczymi i modułami produkcyjnymi</p> <p>Dobór formy organizacji obuwia dla określonych modułów produkcyjnych</p> <p>Plan układu stanowisk roboczych dla realizacji modułów produkcyjnych</p> <p>Dobór metody oceny gotowego wyrobu</p>
nadzoruje proces produkcji obuwia ew	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zadania nadzoru i kontroli w procesie produkcji obuwia opisuje metody nadzoru i kontroli w procesie produkcji obuwia ustala kolejność działań kontrolnych w czasie procesu produkcji obuwia dobiera metody oceny gotowego wyrobu prowadzi nadzór kolejnych etapów procesu produkcji obuwia 	<p>Zadania nadzoru i kontroli w procesie produkcji obuwia</p> <p>Metody nadzoru i kontroli w procesie produkcji obuwia</p> <p>Kolejność działań kontrolnych w czasie procesu produkcji obuwia</p> <p>Dobór metody oceny gotowego wyrobu</p>

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
		Przeprowadzenie nadzoru kolejnych etapów procesu produkcji obuwia
określa normy zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych w procesie produkcji obuwia ek	<ul style="list-style-type: none"> wymienia metody wyznaczania norm zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych w procesie produkcji obuwia oblicza powierzchnię netto, brutto elementów oraz procent odpadu międzywzornikowego ocenia dany wzór obuwia pod względem jego ekonomiczności dokonyuje kalkulacji zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych w procesie produkcji obuwia 	<p>Metody normowania zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych w procesie produkcji obuwia</p> <p>Sposób obliczania powierzchni netto, brutto elementów oraz procentu odpadu międzywzornikowego</p> <p>Ocenia danego wzoru obuwia pod względem jego ekonomiczności</p> <p>Kalkulacja zużycia materiałów podstawowych</p>
ustala normy czasu pracy w procesie produkcji obuwia ek	<ul style="list-style-type: none"> wymienia metody normowania czasu pracy porównuje metody ustalania norm czasu pracy dobiera metody normowania czasu pracy wyjaśnia strukturę czasu roboczego wymienia metody pomiaru zużycia czasu pracy dobiera metody pomiaru zużycia czasu pracy oblicza normę pracy dla jednostki i serii wyrobów analizuje wykorzystanie czasu pracy na stanowiskach roboczych 	<p>Metody normowania czasu pracy</p> <p>Badanie norm czasu pracy</p> <p>Dobór metody normowania czasu pracy</p> <p>Struktura czasu roboczego</p> <p>Metody pomiaru zużycia czasu pracy</p> <p>Dobór metody pomiaru zużycia czasu pracy</p> <p>Sposób obliczania normy pracy dla jednostki i serii wyrobów</p> <p>Analiza wykorzystania czasu pracy na stanowiskach roboczych</p>
MOD.10.7. Kompetencje personalne i społeczne		
przestrzega zasad kultury osobistej i etyki zawodowej ew	<ul style="list-style-type: none"> stosuje zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w środowisku pracy przyjmuje odpowiedzialność za powierzone informacje zawodowe respektuje zasady dotyczące przestrzegania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy wyjaśnia, na czym polega zachowanie etyczne w wykonywanym zawodzie wskazuje przykłady zachowań etycznych 	<p>Zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w środowisku pracy</p> <p>Odpowiedzialność za powierzone informacje zawodowe</p> <p>Zasady dotyczące przestrzegania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy</p> <p>Zachowanie etyczne w wykonywanym zawodzie</p> <p>Przykłady zachowań etycznych</p>

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
planuje wykonanie zadania (ek)	<ul style="list-style-type: none"> omawia czynności realizowane w ramach czasu pracy określa czas realizacji zadań realizuje działania w wyznaczonym czasie monitoruje realizację zaplanowanych działań dokonyuje modyfikacji zaplanowanych działań dokonyuje samooceny wykonanej pracy 	<p>Omówienie czynności realizowanych w ramach czasu pracy</p> <p>Określenie czasu realizacji zadań</p> <p>Realizacja działań w wyznaczonym czasie</p> <p>Monitoring realizacji zaplanowanych działań</p> <p>Modyfikacja zaplanowanych działań</p> <p>Samoocena wykonanej pracy</p>
ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania (ew)	<ul style="list-style-type: none"> przewiduje skutki, w tym prawne, podejmowanych działań wykazuje odpowiedzialność za wykonywaną pracę ocenia podejmowane działania przewiduje konsekwencje niewłaściwego wykonywania czynności zawodowych na stanowisku pracy, w tym posługiwania się niebezpiecznymi substancjami, oraz niewłaściwej eksploatacji maszyn i urządzeń na stanowisku pracy 	<p>Przewidywanie skutków, w tym prawnych, podejmowanych działań</p> <p>Wykazanie odpowiedzialności za wykonywaną pracę</p> <p>Ocena podejmowanych działań</p> <p>Przewidywanie konsekwencji niewłaściwego wykonywania czynności zawodowych na stanowisku pracy, w tym posługiwania się niebezpiecznymi substancjami, oraz niewłaściwej eksploatacji maszyn i urządzeń na stanowisku pracy</p>
wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany (ek)	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady wpływu zmiany na różne sytuacje społeczne i gospodarcze wskazuje przykłady wprowadzenia zmiany i ocenia skutki jej wprowadzenia 	<p>Przykłady wpływu zmiany na różne sytuacje społeczne i gospodarcze</p> <p>Przykłady wprowadzenia zmiany i ocena skutków jej wprowadzenia</p>
stosuje techniki radzenia sobie ze stresem (ep)	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje źródła stresu podczas wykonywania zadań zawodowych wybiera techniki radzenia sobie ze stresem odpowiednio do sytuacji wskazuje najczęstsze przyczyny sytuacji stresowych rozróżnia techniki rozwiązywania konfliktów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych określa skutki stresu 	<p>Rozpoznawanie źródeł stresu podczas wykonywania zadań zawodowych</p> <p>Wybór techniki radzenia sobie ze stresem odpowiednio do sytuacji</p> <p>Najczęstsze przyczyny sytuacji stresowych</p> <p>Techniki rozwiązywania konfliktów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych</p> <p>Określenie skutków stresu</p>
doskonali umiejętności zawodowe (ek)	<ul style="list-style-type: none"> pozyskuje z różnych źródeł informacje zawodoznawcze dotyczące przemysłu 	<p>Informacje zawodoznawcze dotyczące przemysłu</p> <p>Niezbędne umiejętności i kompetencje do wykonywania zawodu</p>

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
	<ul style="list-style-type: none"> – określa zakres umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykonywania zawodu – analizuje własne kompetencje – wyznacza cele własnego rozwoju zawodowego – planuje drogę doskonalenia się w zawodzie – wskazuje możliwości podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych 	<p>Cele rozwoju zawodowego</p> <p>Droga doskonalenia się w zawodzie</p> <p>Możliwości podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych</p>
stosuje zasady komunikacji interpersonalnej (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje sygnały werbalne i niewerbalne – stosuje aktywne metody słuchania – prowadzi dyskusje – udziela informacji zwrotnej 	<p>Identyfikowanie sygnałów werbalnych i niewerbalnych</p> <p>Stosowanie aktywnej metody słuchania</p> <p>Prowadzenie dyskusji</p> <p>Przekazanie informacji zwrotnej</p> <p>Planowanie drogi doskonalenia się w zawodzie</p> <p>Wskazywanie możliwości podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych</p>
negocjuje warunki porozumień (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje właściwą postawę osoby prowadzącej negocjacje – wskazuje sposoby negocjowania warunków porozumienia 	<p>Postawa osoby prowadzącej negocjacje</p> <p>Sposoby negocjowania warunków porozumienia</p>
stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sposoby przeciwdziałania problemom w zespole realizującym zadania – opisuje techniki rozwiązywania problemów – wskazuje, na wybranych przykładach, metody i techniki rozwiązywania problemu 	<p>Omówienie sposobów przeciwdziałania problemom w zespole realizującym zadania</p> <p>Techniki rozwiązywania problemów - przykłady</p>
współpracuje w zespole (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – pracuje w zespole ponosząc odpowiedzialność za wspólnie realizowane działania – przestrzega podziału ról, zadań i odpowiedzialności w zespole – angażuje się w realizację wspólnych działań zespołu – modyfikuje sposób zachowania, uwzględniając stanowisko wypracowane wspólnie z innymi członkami zespołu 	<p>Umiejętność pracy w zespole</p> <p>Praca w zespole - podział ról, zadań i odpowiedzialności</p> <p>Wypracowane wspólnie działania pracy w zespole</p>
MOD.10.8. Organizacja pracy małych zespołów		

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
planuje i organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje etapy realizacji przydzielonych zadań – rozpoznaje kompetencje i umiejętności osób pracujących w zespole na podstawie efektów ich pracy – określa cele podejmowanych zadań – dobiera metody realizacji podejmowanych zadań – określa sposoby oceny efektów pracy 	Porządkowanie etapów realizacji przydzielonych zadań Rozpoznanie kompetencji i umiejętności osób pracujących w zespole na podstawie efektów ich pracy Określenie celów podejmowanych zadań Dobiór metod realizacji podejmowanych zadań Określenie sposobów oceny efektów pracy
kieruje wykonaniem przydzielonych zadań (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje zadania według umiejętności i kompetencji członków zespołu – stosuje metody motywacji dla poszczególnych członków zespołu do wykonywania zadań zawodowych – ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań – określa zasady kontroli jakości wykonanych zadań według przyjętych kryteriów 	Porządkowanie zadań według umiejętności i kompetencji członków zespołu Stosowanie metody motywacji dla poszczególnych członków zespołu do wykonywania zadań zawodowych Ocena, jakości wykonania przydzielonych zadań Określenie zasady kontroli, jakości wykonanych zadań według przyjętych kryteriów
wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – określa rozwiązania techniczne i organizacyjne poprawiające warunki i jakość pracy – planuje zmiany w organizacji poprawiające warunki i jakość pracy 	Określenie rozwiązań technicznych i organizacyjnych poprawiających warunki i jakość pracy Planowanie zmian w organizacji poprawiające warunki i jakość pracy